

Obzornik

glasilo delovne organizacije

Ob dvanaajstem kongresu ZKJ

Letošnji kongres jugoslovanskih komunistov je, hotel ali ne, obeležen z vrsto novih okoliščin, v katere je časovno postavljen.

Domače gospodarske razmere silijo delegate naših komunistov, da z vso resnostjo in odgovornostjo spregovorijo o njih. In ne le to. Od njih delavski razred upravičeno pričakuje tudi rešitve, obvezujoč dogovor o tem, kako ravnati, kako delati, da se vsi skupaj čimprej in čimmanj boleče izkopljejo iz težav, v katere smo zabredli, da si čimprej zagotovimo gospodarsko in z njo notranjo politično trdnost ter vrnemo zunanje spoštovanje in ugled.

Republiški kongresi so po vrsti dokazali, da se naša zveza komunistov globoko zaveda odgovornosti pred svojim delavskim razredom. Pokazali so na vire sedanjih težav, po zaslugi nekaterih zlohotnih posameznikov in neodgovornih, za senzacijami hlatajočih časnika, pa smo lahko spremljali tudi odmeve s teh kongresov, ki so poskušali izraziti in izpostaviti iz vsega le tisto, kar nas razdvaja, izpuščali so pa vse, kar nas povezuje v enotno in močno vojsko jugoslovanskega proletariata, v pisano, toda še vedno uglašeno skupnost narodov in narodnosti v naši zvezni državi.

Kongresa, ki bi bil samo svečana, s cvetjem, z zastavami in parolami okrašena parada delegatov, ne potrebujemo. Tudi ni treba kongresa, s čigar govorniškega odra bi tri dni pričevali drug drugega, kako smo vsi enotni, bratski in zadovoljni drug z drugim, tudi ni potrebno pretirano dokazovanje naših gospodarskih in drugih uspehov, čeprav včasih tudi na te preradi pozabljamo. Od kongresa pričakujemo pošteno in jasno besedo, trden dogovor o tem, da od temeljnih pridobitev Titove revolucije ne bomo odstopali niti za las, da bomo ostali socialistična, samoupravna, neuvrščena, ponosna, enotna dežela delovnih ljudi, da bomo svoje težave — brez katerih ni nobena dežela — reševali sami, strpno, samoupravno, delavno in pošteno.

Jugoslovanska partija je doživela že težje udarce in hujše krize kot jo doživlja danes. Enotna in predvsem trdno zakoreninjena v svoj delavski razred je zmagovito preživela vse. Ni zgodovinske osnove za dvom, da bi sedanje težave omajale njeno uspešnost in prizadele njeno moč.

Zvezni kongres ima poleg naloge, da oceni in usmeri delo komunistov doma, tudi pravico in dolžnost, da reče odločno besedo o sedanjih dogajanjih v svetu in znova naravna jugoslovanski kompas po svetovnih meridijanih delavskega gibanja in neuvrščenosti.

Mi nismo Albanija — še ta ne more brez sveta — mi smo s tisočeriimi nitmi povezani z deželami vseh kontinentov; drugače ne moremo in nečemo. Nečemo biti nikogaršnji drobiž, tak položaj pa zahteva od nas, da smo v razvejanih in zamotanih svetovnih razmerjih delavni, da imamo svoj odnos, svoje stališče in svojo moralo. Ta morala nam v današnjem svetu vojska in revolucij nalaga, da smo zmeraj na strani tistega, ki se bori za pravico delavskih množic in za svobodno, samostojno opredelitev narodov. S tem si včasih nakopavamo dnevne težave, toda vztrajno in dolgoročno krepiamo veljavo pravice in poštenosti v svetu in del te pravice se v obliki mednarodnega ugleda in solidarnosti vrača tudi v našo trdnost, samostojnost in veljavo.

Delavsko gibanje ni sistem, tudi neuvrščenost ni sistem — to je proces, to je gibanje, to je spopad, v katerem se kot v starih pravljicah nenehno bje boj med dobrim in zlim, med krivico in pravičnostjo, med zlaganostjo in resnico. Nazadnje je zmaga zmeraj na strani dobre, pravice in resnice.

Ni torej vprašanje, na katero stran se bomo postavili, vprašanje je le, kako hitro, s kako uspešnimi in enotnimi udarci bomo tolkli po sovražnih silah doma in okrog sebe.

J. Praprotnik

Naše gospodarjenje je v naših rokah

GLAVNI DIREKTOR BRESTA TONE KRAŠEVEC O SEDANJEM GOSPODARSKEM POLOŽAJU NAŠE DELOVNE ORGANIZACIJE IN PRIHODNIH NALOGAH

Pred dnevi je razširjeni politični aktiv Brestovega kolektiva izčrpno razpravljalo o nalogah pri uresničevanju ukrepov v zoženih pogojih gospodarjenja. O tem bodo razpravljali tudi zbori delavcev in organi upravljanja na vseh ravneh, pri čemer naj bi neposredno opredelili tudi ukrepe in naloge za sleherni delovni okolje.

Tudi ta številka našega glasila je ubrana v to, da bi delavce čim popolneje seznanila s sedanjim gospodarskim položajem Bresta in z ukrepi, s katerimi bi se ob prizadevanju vseh in vsakega izkopal iz sedanjih gospodarskih zagat.

Zato smo pripravili razgovor z glavnim direktorjem TONETOM KRAŠEVCEM o ključnih vprašanjih naših sedanjih in prihodnjih prizadevanj; o posameznih področjih našega gospodarjenja pa naj bi spregovorili tudi drugi sestavki. Žal kot običajno odziva ni bilo od povsod in tudi ne od tam, od koder bi bil v sedanjem položaju še kako potreben.

— Najbrž bi za začetek kazalo na kratko prikazati splošna gibanja v jugoslovanskem gospodarstvu, ki neposredno vplivajo tudi na sedanji gospodarski položaj Bresta?

Gospodarsko stanje je v letošnjih prvih petih mesecih v jugoslovanskem in slovenskem prostoru izredno težko, čeprav smo to pričakovali že ob snovanju planov za leto 1982. Gospodarske razmere so se v tem času še zaostrile, neskladja še povečala, pa tudi gospodarska rast ni takšna kot je bila načrtovana (upadanje proizvodnje in s tem dohodka). Porasle pa so vse oblike porabe — splošne, skupne in osebne.

Tudi gospodarski odnosi s tujino so se poslabšali, delno zaradi delovanja zunanjih silnic ter gospodarskih in političnih pritiskov, delno pa zaradi našega premajhnega konvertibilnega izvoza. Že sedaj lahko z gotovostjo rečemo, da bo letošnja inflacija med 25 in 30 odstotki, kar bo še zaostrilo socialne probleme.

So pa tudi ugodnejša gibanja: industrijska proizvodnja je kljub težkim reprodukcijskim ciklusom porasla za 2,6 odstotka, izvoz — kot naša prvenstvena naloga — se je povečal za 10 odstotkov, na konvertibilno področje kar za 12 odstotkov, pri čemer smo uvoz s konvertibil-

nega področja zmanjšali za več kot 13 odstotkov. Tudi naložbe so nižje in sicer za več kot 20 odstotkov.

Ob teh splošnih gibanjih so se težave še zaostrile, ker nismo bili več sposobni pravočasno vračati posojil in obresti za tuje kredite. Te obveznosti znašajo nad 60 odstotkov vsega našega konvertibilnega deviznega priliva; preprosteje: za en ustvarjeni devizni dolar moramo oddvojiti 0,60 dolarja.

Naše devizne rezerve so se zmanjšale, tuji partnerji niso hoteli več dajati kreditov ali pa so ponujali žaljive kreditne pogoje. Ob našem izvozu naj omenimo še, da tudi v tretjem svetu stvari ne gredo kot bi pričakovali, predvsem zaradi iraško-iranske vojne in neurejenih gospodarskih odnosov z Libijo.

— In trenutni gospodarski položaj Bresta?

V proizvodnji smo v prvih petih letošnjih mesecih izpolnili 39,1 odstotka letnega plana; izpod Brestovega povprečja sta Pohištvo in Mineralka. Težave so zaradi nedovršene proizvodnje v Zagalnici, Jelki in Tapetništvu, pa tudi zaradi združevanja deviznih sredstev z našimi dobavitelji. Odpovedani so bili neka (Nadaljevanje na 2. strani)

Tovariš Popit v razgovoru s političnim aktivom naše občine

Naše gospodarjenje je v naših rokah

(Nadaljevanje s 1. strani)
teri že sklenjeni izvozni posli, kar je povzročilo delno nezasedenost proizvodnih zmogljivosti v Pohištvu, Masivi, Zagalnici in Jelki. Posebej velja izpostaviti še nekompletiranost programov, dolge dobavne roke, neizpolnjevanje dogovorjenih rokov v proizvodnji ter pomanjkljiv in neustrezen servis.

Proizvodnja se tudi slabo prilagaja tržnim razmeram; proizvodni cikli so predolgi, serije prevelike, ob tem pa je še precej poškodovanih izdelkov.

Prodaja na domačem trgu je bila vsaj v prvih treh letošnjih mesecih normalna z izjemo prodaje programa 3 x 3, kar je najbolj prizadelo Pohištvo. V aprilu je bila bistveno slabša, v maju in juniju pa kaže nekoliko na bolje. Ob tem velja opozoriti na boje, da je skoraj 80 odstotkov Brestove proizvodnje za domače tržišče. Prodaja doma pa je ob veliki konkurenci in manjšem povpraševanju kupcev po dobrinah trajnejše vrednosti izredno težavna.

Izvoz smo opredelili kot našo poglavitno nalogo; letni izvozni načrt smo izpolnili z 32,6 odstotka. Uresničiti ni bilo moč izvoza v nekatere arabske dežele, znanjšana pa so tudi naročila za ameriško tržišče, kar bo povzročilo izvozne težave zlasti v drugem polletju.

Uvoz smo v primerjavi z enakim lanskim obdobjem zmanjšali za več kot 32 odstotkov, letošnji pa je uresničen z 31,1 odstotka. To potrjuje našo usmeritev, da je z veliko prizadevnostjo moč zmanjšati delež uvoznih materialov in poseči po domačih.

Kako je z dohodkom v teh petih mesecih, še ni natančnih izračunov, vendar na osnovi trimesčnih podatkov lahko ugotovimo, da je celotni dohodek višji za okrog 42 odstotkov, porabljenega sredstva pa kar za 64 odstotkov. To očitno kaže, da cene

surovin in repromaterialov naraščajo hitreje od cen končnih izdelkov. Zato je dohodek delovne organizacije slabši, saj vemo, da smo pet letošnjih mesecev zaključili z izgubo nad 3 milijarde starih dinarjev.

Na to sta vplivala tudi novo vrednotenje amortizacije in očiščenje naših zalog vsega inflacijskega rezultata, na slabše dohodkovne rezultate pa je vplival tudi večji izvoz. Kar zadeva dohodek, je najbolj kritično za Pohištvo, Mineralko in Tapetništvo.

Za Tapetništvo računamo v drugem polletju na boljše rezultate zaradi spremenjenih cen, ki so začele veljati šele sedaj. Za Mineralko ugotavljamo, da se sanacijski program v zvezi s prodajo na domačem trgu ugodno uresičuje, težave pa so z izvozom. Vendar pa predvidevamo, da bo ta temeljna organizacija ob koncu leta brez izgube, pod pogojem, če bo uresničila načrtovani izvoz.

Izboljšanje predvidevamo tudi v Pohištvu, čeprav je tam vrsta celovitejših in bolj zapletenih problemov, ki jih je treba rešiti. Za Iverkco smo s porabniki iveric sklenili poseben sporazum o skupnem prihodku, ki zagotavlja, da morebitni izpad dohodka pokrivajo tudi porabniki.

V glavnem ugotavljamo, da se maja stvari v pogledu dohodka premikajo na bolje.

— **Gospodarski rezultati se odražajo tudi v našem likvidnostnem položaju?**

Likvidnost je še vedno star in neobvladan problem Bresta. Sedaj ga izredno intenzivno rešujemo znotraj delovne organizacije. Zavedamo se, da se bodo likvidnostne razmere v drugem polletju še zaostrile; če namreč ne bomo zmanjšali zalog vseh vrst, se bodo po temeljnih organizacijah pojavile hude težave, kako

z oskrbo zadovoljiti potrebe proizvodnje.

Prav sedaj naša likvidnostna vprašanja rešujemo tudi skupaj z banko. V tem mesecu so nam odobrili 6,3 milijarde starih dinarjev kreditov za izvoz in financiranje zalog mineralnih plošč, pričakujemo pa še kredit za 8 milijard starih dinarjev za potrošniške kredite. Vendar se bojim, da je banka tokrat zadnjič priskočila Brestu na pomoč s tako visokimi sredstvi. Zavedati se moramo, da znani »proti-inflacijski program« zmanjšuje možnosti, da bi se proizvodnja zadolževala in se reševala s krediti, vedeti pa je še treba, da nam bodo obresti gotovo pobrale nad 10 milijard starih dinarjev dohodka.

— **Kako pa kaže z našimi prihodnjimi naložbami?**

O tem le nekaj besed: uresničujemo naše srednjeročne planske usmeritve, v katerih naložb praktično ni.

— **In osebni dohodki?**

Povprečni mesečni osebni dohodki so v letošnjih petih mesecih znašali na Brestu 10.608 dinarjev, kar nam kaže, da smo še vedno pod povprečjem slovenske lesne industrije in slovenskega gospodarstva. So pa konec koncev odraz Brestovih rezultatov gospodarjenja.

— **Kakšna bi bila sklepna ocena Brestovega sedanjega gospodarskega trenutka?**

Poslujemo na robu brezna, v katerega kaj lahko strmoglavimo. Pri tem bi posebej poudaril, da temu ni tako v vseh temeljnih organizacijah, saj so nekatere tudi zelo uspešne (v teh mesecih predvsem Zagalnica in Gaber, pa tudi Masiva v svojih prizadevanjih za večji izvoz).

Naslednjih šest mesecev, ko bodo pogoji za gospodarjenje še težji, bo dalo marsikateri odgovor o obsegu proizvodnje, izvozu in sprejemanju izvoznih poslov, uvozu, prodaji na domačem trgu, proizvodnih programih in o našem skupnem odnosu do reševanja številnih težav.

— **Iz vsega tega izvira tudi vrsta naših prihodnjih nalog?**

V prihodnje bomo morali posvetiti posebno pozornost našemu ključnemu vprašanju: razmerju med izvozom in uvozom, posebej še sedaj, ko nam od skupnega ustvarjenega priliva deviz ostaja le še 30 odstotkov za naše potrebe. Drugo pomembno vprašanje je likvidnost in tretje, rezultati našega poslovanja. V kratkem se bomo morali lotiti sprememb letnega plana; v tem smislu so že izdelani ukrepi za poslovanje v zoženih pogojih gospodarjenja za celotno delovno organizacijo in za posamezne temeljne organizacije.

Naj jih na kratko označim: to je bitka za normalno reprodukcijo v proizvodnji, za znižanje zalog gotovih izdelkov in reprodukcijskih materialov, za znižanje stroškov poslovanja vseh vrst, za večjo racionalizacijo in zamenjavo uvoznih materialov z domačimi, za znižanje vseh drugih stroškov, od energije, transporta, dnevnice, potovanj, režijskih materialov, reklame, reprezentance in ostalega ter bitka za večjo produktivnost, ki naj tudi v teh pogojih zagotovi normalno proizvodnjo.

Katere izmed ukrepov bi še posebej izpostavil?

O nekaterih pomembnejših ukrepih bo menda več pisane v drugih prispevkih, celota pa bo obravnavana tudi na zbornih delavcev. Zato naj izluščim le nekatere.

V sedanjem obdobju je nujno odločnejše, doslednejše in odgovorneje uresničevati sprejeto politiko ekonomske stabilizacije, ki mora zagotoviti skladnejše delovanje vseh tistih, ki odločajo o družbeni reprodukciji.

ZZZB se zato zavzema za zaostroitev družbene, politične in materialne odgovornosti vseh samoupravnih organizacij in skupnosti pri uresničevanju sprejetih usmeritev, dogovorov in sporazumov. Zavzemamo se tudi za doslednejše izvajanje osebne odgovornosti in to na vseh ravneh.

Dosledno je treba spoštovati sprejeto politiko stabilizacije, ki bo zagotovila, da se bodo vse vrste porabe (investicijska, osebna, skupna in splošna) gibale v realnih okvirih razpoložljivega dohodka. Prav tako je treba dosledneje uveljavljati nagrajevanje po delu ter preprečevati neupravičen vpliv in širjenje administracije. Upošteva te zahteve morajo vsi nosilci materialnega in družbenega razvoja zasnovati svoje plane na realnih možnostih in potrebah ter zagotoviti čimbolj smotno porabo razpoložljivih sredstev.

Iz stališč VI. volilne skupščine ZZZB NOV Slovenije

Najpomembnejši ukrepi zadevajo uresničitev našega letnega načrta izvoza in sicer iz dveh glavnih razlogov: zapolniti moramo proizvodne zmogljivosti in zagotoviti dovolj deviz, ki jih Brest še kako potrebuje — in tako bo tudi v prihodnje — ne le za reprodukcijo, ampak tudi za odplačevanje deviznih kreditov. Zavedamo se sicer, da nam izvoz ustvarja slabše dohodkovne rezultate, vendar si moramo biti obnem tudi na jasnem, da položaj na domačem trgu, ko skupi kupovali vseprek, ni več tak kot je bil.

Brestova devizna bilanca bo v drugem polletju izredno težavna in neugodna. Manjka nam nad 3 milijarde deviznih dinarjev, da bi zadovoljili normalne cikle v proizvodnji; ta sredstva si bomo morali zagotoviti ali z novim zadolževanjem ali s tako imenovanimi kratkoročnimi terminkskimi nakupi deviz. Pri tem bi opozoril, da je že sedaj strahovit pritisk ameriških, pa tudi zahodnoevropskih kupcev na podaljševanje rokov plačil, na izredno nizke izvozne cene, ob katerih ponekod ne pokrivalo niti materialnih stroškov. Sedaj smo v položaju, ko moramo te pritiske vzdržati in sprejemati tudi neugodna naročila, če naj ustvarimo potrebni devizni priliv.

Posebej pa je treba opozoriti, da je pristajanje na takšne neugodne izvozne posle le kratkotrajna rešitev in da bomo morali v prihodnjem obdobju uresničevati takšen izvoz, ki bo tudi dohodkovno bolj zanimiv.

V naslednjem obdobju pričakujemo tudi velik pritisk na združevanje deviz za nabavo hlovdine, tapetniškega blaga, lakov, lepil in drugih materialov.

— **In ostale pomembnejše prihodnje naloge?**

Naj jih nanimam kar se da na kratko:

1. Znova moramo oceniti in ovrednotiti srednjeročni razvojni načrt in dolgoročno programsko usmeritev posameznih temeljnih organizacij.

2. Še bolj moramo poglobiti medsebojno sodelovanje in pomoč med našimi temeljnimi organizacijami, posebej še, kar zadeva devizno in dohodkovno problematiko, seveda ob jasnih in čistih računih. V tem smislu bo treba uveljaviti sodelovanje tudi v okviru SOZD Slovenijales.

3. Za del izpada akumulacije zaradi večjega izvoza računamo na dodatne izvozne stimulacije v okviru federacije in republike, pa tudi v okviru občine, kamor smo ustreznim organom že posredovali predlog, da bi oblikovali poseben sklad za pospeševanje izvoza. Pri tej pobudi imam posebej v mislih tudi dejstvo, da bi s tem zagotovili normalno poslovanje, zaposlenost v občini in s tem socialno varnost občanov.

4. Pomembno vprašanje na Brestu so tudi prihodkovni odnosi, ki jih tudi znotraj delovne organizacije žal še prepočasi uveljavljamo.

5. Nagrajevanje po delu in sistem VZD bo potrebno še temeljito dograditi. Odložili smo se za nov sistem vrednotenja dela; predvidevam, da so ga delavci sprejeli (rezultati ob razgovoru še niso bili znani). Z njim zago-

tavljamo višje vrednotenje proizvodnega, fizičnega in kreativnega dela. Dogovorili smo se tudi za takšen prehod na nov sistem, ki zagotavlja, da praktično noben delavec ob stoodstotnem izpolnjevanju del in nalog oziroma normativov ne bo dobil nižjega osebnega dohodka kot na osnovi sedanjega sistema.

Dograditi bo treba še nagrajevanje strokovnih delavcev v temeljnih organizacijah in Skupnih dejavnostih tako, da bodo osebni dohodki neposredno odvisni od produktivnosti in neposrednih rezultatov dela.

6. Izdelati je treba dolgoročne razvojne usmeritve Bresta. V mislih imam programske usmeritve temeljnih organizacij, ki bodo morale temeljiti predvsem na vloženem znanju, na večji dohodkovnosti in na večjem izvozu. Da bi to dosegli, se moramo organizirati predvsem znotraj Bresta in pritegniti mlade strokovnjake, nasloniti pa se bo treba tudi na zunanje organe in ustanove. To omenjam zato, ker nam sprotno operativno razreševanje problemov pogosto postavi na stranski tir vprašanja, ki so dolgoročnega razvojnega značaja.

7. Sprejeti moramo tudi program, kako uresničiti spremembo finančne strukture delovne organizacije z vidika finančnega stanja in naše zadolženosti.

8. Nujno so potrebni ukrepi za boljšo organizacijo v delovni in po temeljnih organizacijah z vidika učinkovitosti v gospodarjenju in samoupravljanju.

9. Posebej je pomembno vprašanje produktivnosti dela. V tem smislu bomo morali sprejeti še dodatne ukrepe.

— **Še nekaj sklepnih misli za konec razgovora?**

Tudi dokumenti, ki so sedaj v najširši razpravi (izhodišča dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, protinflacijski program ipd.) postavljajo pred Brest nalogo, da konkretno opredeli svoje cilje in naloge ter neposredne prihodnje razvojne programe.

Ne nazadnje, to od nas terja tudi sklepi kongresov zveze komunistov. Pri tem je treba še posebej poudariti, da gospodarske stabilizacije tudi v teh težkih časih brez utrjevanja samoupravnih socialističnih odnosov ne bomo mogli uresničiti. To pomeni: potrebnega je še več dela in informacij za delavce, da bo vsakdo seznanjen s stanjem, v katerem smo. Strokovne službe v temeljnih organizacijah in v Skupnih dejavnostih pa bodo morale še bolj jasno in učinkovito razreševati vprašanja, ki se bodo pojavljala. To še posebej velja za delavce na najbolj odgovornih mestih.

Opozoril bi še rad, da moramo v tem času strniti naše vrste, okrepiti delovno disciplino in uas odnos do dela, opreti se moramo na sedanjo tehnologijo in materialne možnosti, na naše kadrovske sposobnosti, ki niso majhne, opreti se moramo na pridne roke njihove ustvarjalne pobude, dosledno moramo izpolnjevati svoje naloge vsak pri svojem delu. Pri tem mislim tudi na okrepljeno delovanje organov upravljanja in družbenopolitičnih organizacij.

Pripravil B. Levec

Poglavitne naloge komunistov

TOVARIŠ FRANCE POPIT NA RAZGOVORU V NAŠI OBČINI

To je bila priložnost, da smo lahko »iz prve roke« slišali nekatere sveže informacije o sedanjem družbeno-gospodarskem položaju Jugoslavije ter o nekaterih razvojnih protislovjih. Tovariš Popit je poudaril, da nas posebej težki meseci čakajo prav v juniju, juliju in avgustu. Obveznosti, ki jih ima Jugoslavija do tujine, so tolikšne, da zahtevajo popolno izkoriščenost vseh proizvodnih sil. Pri tem mora vsak delavec — občan na svojem delovnem področju delati več in bolj kot doslej.

Komunisti si moramo prizadevati, da bomo v svojih delovnih organizacijah poiskali kratkoročne in dolgoročne razvojne rešitve, ne pa se ukvarjati zgolj z gašenjem trenutnih težav. Komunisti smo vedno videli naprej in moramo to videti tudi v sedanjih težkih trenutkih.

Napačno je stališče, da bodo organizacije združenega dela ob sleherni večji težavi iskale in dobile družbeno pomoč. Sedaj te pomoči ni, zato moramo v slehernem proizvodnem okolju pomagati uresničevati temeljne cilje stabilizacijskih programov. Ta ugotovitev velja še posebej za nekatere gospodarske dejavnosti, ki imajo svojo surovinsko osnovo. Pri tem je imel v mislih predvsem lesno predelovalno industrijo, ki mora glede na svojo tradicijo in druge prednosti do-

segati večje uspehe tudi v izvozu.

Ugotovljeno je, da se v posameznih slovenskih občinah ne držijo temeljnih smernic, zabeleženih v resoluciji za leto 1982. Pri tem moramo zaostriiti odgovornost do gibanj v splošni in skupni porabi ter v gibanjih pri delitvi dohodka in izplačilu osebnih dohodkov. Ravno pri slednjem so pogosti primeri, da kršilci dogovorov niso tiste delovne organizacije, ki se trudijo v izvozu, ampak tiste, ki še naprej v skladu s starim načinom dela dobro živijo in prodajajo na domačem trgu.

Rešitev iz nakopičenih težav je in mora biti v iskanju takšnih samoupravnih sprejetih rešitev, ki bodo zagotavljale izkoriščanje vseh proizvodnih možnosti ter bodo temeljile na resničnem odločanju delavcev v združenem delu. Izza vsake odločitve pa mora biti neposredna odgovornost posameznega strokovnega delavca ali skupine, ne pa tako kot doslej, ko je bila ta odgovornost zamegljena in se je skrivala za odločitvami samoupravnih organov.

Ob koncu razgovora je predsednik skupščine občine Cerknica podelil tovarišu Popitu priznanje ob 40-letnici odhoda rakovskih fantov v partizane.

D. Frlan

Rešitve so na naših plečih

O LIKVIDNOSTNEM POLOŽAJU BRESTA V SEDANJIH RAZMERAH

Že nekaj let ugotavljamo, da predstavlja likvidnostno stanje v Brestu eno izmed ključnih vprašanj za nemoteno obvladovanje poslovnega procesa. Biti likviden, pomeni imeti takšno razmerje med razpoložljivimi sredstvi in prispelimi obveznostmi, ki lahko omogoča pravočasno poravnavo teh obveznosti. Poenostavljeno povedano, delovna oziroma temeljna organizacija je likvidna takrat, ko lahko nemoteno plačuje svoje obveznosti do dobaviteljev, družbe in dajalcev kreditov.

Razreševanje likvidnosti sodi v okvir finančne funkcije. Gre za eno izmed temeljnih funkcij (ostale so nabava, proizvodnja, prodaja), ki zajema oskrbo s finančnimi sredstvi, njihovo nalaganje, preoblikovanje in potem tudi vračanje.

Financiranje je tesno povezano z vsemi drugimi poslovnimi funkcijami, tako da ima vsaka poslovna odločitev s področja nabave, proizvodnje ali prodaje tudi finančne posledice, finančne odločitve pa so po drugi strani potrebne za uresničitev vseh drugih odločitev. Pomen financiranja in finančnih odločitev je izjemno velik. To se med drugim kaže tudi tako, da se velik del upravljalških odločitev nasploh sprejema v obliki finančnih odločitev.

Iz tega lahko zaključimo, da sta likvidnost oziroma nelikvidnost samo odraz stanja in problematike, ki izvira iz celovitega poslovanja delovne organizacije. Ko ugotavljamo, da je na Brestu stanje likvidnosti izredno pereče, moramo predvsem vedeti, da gre v primeru Bresta za enega izmed največjih jugoslovanskih proizvajalcev trajnejših dobrin v skupini pohištvne industrije, zato ga razmere na trgu izredno hitro prizadenejo.

In danes, ko poznamo splošne gospodarske razmere v svetu in stabilizacijska prizadevanja doma, ob izredno restriktivni kreditno-monetarni politiki, lahko ugotovimo, da so te razmere izredno ostre in da bomo v prihodnje delali še v težjih pogojih.

Naš likvidnostni položaj so v zadnjem obdobju zaostriili predvsem naslednji dejavniki:

— Prevelika vezava sredstev v zalogah gotovih izdelkov in v zalogah reprodukcijskih materialov.

— Visoka stopnja inflacije, pri kateri ugotavljamo, da cene surovin in reprodukcijskih materialov naraščajo hitreje od cen naših končnih izdelkov. To se odraža predvsem v ustvarjenih sredstvih poslovnega sklada, ki ne dohaja rasti inflacije (enostavne reprodukcije).

— Večji delež izvoza v strukturi prodaje, ki je sicer edini pogoj našega in družbenega razvoja, slabša pa našo dohodkovnost.

Naložbe ne dajejo načrtovane rentabilnosti (naložbenih učinkov), zlasti pri ivernih ploščah

(težave s cenami) in pri ognjeodpornih ploščah (težave s prodajo).

Vsi ti glavni znanilci nelikvidnosti, ki imajo široko razpredene niti v vseh naših poslovnih funkcijah, so povzročili na Brestu precejšen primanjkljaj likvidnih sredstev.

Analize o gibanju proizvodnje, prodaje, obratnih sredstev in obveznosti kažejo, da primanjkuje Brestu ta trenutek okrog 110 milijonov dinarjev dolgoročnih in še polovico tega zneska kratkoročnih sredstev, če bi hotel na daljši rok ustrezno razrešiti likvidnostne težave.

Pri tem mislim predvsem na redno oskrbo proizvodnje, ob poravnanih zapadlih obveznostih do kreditov bank, skladov rezerv (kratkoročni krediti) in kreditov delovnih organizacij (kratkoročno premoščanje likvidnosti).

Razreševanja nelikvidnosti v Brestu (zaenkrat jo izredno kratkoročno rešujemo predvsem z neplačanimi zapadlimi obveznostmi do poslovne banke in nekaterih drugih dajalcev kreditov) smo se lotili zelo odgovorno in načrtno, da bomo s pomembnim sodelovanjem Ljubljanske banke — Gospodarske banke vprašanje nelikvidnosti v dobri meri razrešili. Sodelovanje banke se kaže v povečanih kreditih za dodatni izvoz, za kratkoročno kreditiranje (do konca leta 1982) zalog ognjeodpornih plošč in za potrošniško kreditiranje.

Glavni delež odgovornosti za razrešitev nelikvidnosti pa ostaja in mora ostati na naših ramenih. Glavno nalogo, ki smo si jo ob nekrepkih za poslovanje v zoženih pogojih gospodarjenja zastavili (ukrepi imajo osnovno poanto na razreševanju devizno bilančnih razmerij), da bomo znižali zaloge po direktnih stroških do konca leta 1982 za 120 milijonov dinarjev, moramo dosledno uresničiti.

Lastne možnosti v razrešitvi likvidnosti vidimo predvsem v naslednjih bistvenih ukrepih:

— v dodatnem povečanju izvoza (možnost za pridobitev dodatnih v smislu obrestnih mer ugodnih kreditov),

— s prehodom na višji delež proizvodnje na podlagi naročilniškega programa,

— z določanjem najugodnejših serij v proizvodnji glede na možnosti in zahteve trga ter vezave obratnih sredstev,

— z usklajenim načrtovanjem in obvladovanjem kooperantskih odnosov in dobav v delovni organizaciji in izven nje,

— z dodatnimi prodajnimi akcijami pri programih, ki po analizah presegajo največje možne zaloge.

Ob vsem tem pa seveda skrajša ne bi smel posebej poudarjati, da moramo dosledno spoštovati naše obveznosti do kvalitete, rokov izdelav, večati produktivnost in tako naprej.

Če vsi ti ukrepi, ki so v Brestu že nekaj časa opredeljeni, ne bodo rodili sadov, bomo morali brezpogojno omejevati proizvodnjo in občutiti vse posledice takšnega omejevanja.

Da ne bi bilo omejevanj »na pamet« in da ne bi prizadela v enaki meri uspešne in manj uspešne temeljne organizacije, bodo izdelana v sodelovanju z vsemi temeljnimi organizacijami in s strokovnimi službami merila za razpolaganje s sredstvi; možnost za razpolaganje s sredstvi si bodo temeljne organizacije pravzaprav določile same, odvisno od uspešnega obvladovanja zastavljenih nalog in učinkov poslovanja.

Ena izmed izvedb našega programa 3 x 3

Likvidnostni položaj Bresta in čas, ki mu dajejo še poseben ton naše devizne razmere, zahtevata, da se pri razreševanju celotnega gospodarjenja Bresta, katere del je tudi finančna funkcija, v tem in prihodnjem gospodarskem trenutku kar najbolj zavzamemo vsi delavci. Marsikdaj in v marsičem se bomo morali bolj zvesti v nove razmere in merila.

Spreminjati moramo našo, včasih tudi precej zastarelo miselnost, ki je preveč obrnjena samo k proizvodnji in premalo k celovitemu razreševanju celotne problematike, ki jo zahteva sestavljenost del tako obsežne delovne organizacije kot je Brest z vsemi svojimi navezavami.

D. Mlinar

Poslovati z manjšimi stroški

Obračuni poslovanja nam kažejo, da nam stroški iz leta v leto naraščajo in da porabljena sredstva v celotnem prihodku predstavljajo vedno večji delež. V letu 1980 je bilo porabljenih sredstev v celotnem prihodku v naši delovni organizaciji 67,7 odstotka, leta 1981 — 72 odstotkov, v prvem letošnjem trimesčju pa že kar 82,3 odstotka.

S povečevanjem stroškov se znižuje dohodek in imamo čedalje manj sredstev za razporeditev na osebne dohodke in sklade. Ob takšnih rezultatih moramo razmisliti, kaj lahko napravimo za zmanjšanje stroškov. Samo en odstotek zmanjšanja stroškov pomeni v delovni organizaciji letno nad tri milijarde starih dinarjev več dohodka.

Možnosti za cenejše poslovanje in varčevanje so neizčrpne, zato mora postati varčevanje vsakdanja praksa in cilj vseh delavcev Bresta.

Med nalogami in ukrepi za poslovanje v zoženih pogojih gospodarjenja so tudi nekatere naloge v zvezi z zniževanjem stroškov. Naj omenim samo nekatere:

Mesečno moramo analizirati dejanske stroške v primerjavi z normativi in planom po vseh vrstah stroškov, stroškovnih mestih in proizvodnih nalogih. Ko

ugotovimo vzroke za prevelike stroške, je potrebno sprejeti ukrepe za njihovo znižanje. Pri vsakem proizvodnem nalogu je treba ugotavljati količino izmeta in ustrezno ukrepati.

V temeljni organizaciji Prodaja moramo izboljšati servis in transport. Pretok materiala je neustrezen, zato moramo storiti vse, da skrajšamo proizvodni cikel v vseh Temeljnih organizacijah.

Stroški obresti za kredite so zaradi višjih stopenj vedno večji, zato moramo tudi boljše gospodariti z obratnimi sredstvi, operativni načrt o vezavi zalog je obveznost za vsako temeljno organizacijo.

Znižati moramo tudi vse stroške, ki so določeni v družbenem

dogovoru o skupnih osnovah za urejanje nekaterih stroškov kot so dnevnice, potni stroški, reklama in podobno.

Vsak privarčevani dinar pomeni več dohodka, zato bomo morali v zaostrenih pogojih gospodarjenja bolj kot doslej na vseh področjih gledati, da bomo s čim nižjimi stroški dosegli načrtovani obseg poslovanja.

To pomeni, da v prihodnje ne bomo mogli več pričakovati večjega dohodka le z zvišanjem cen, temveč bo le-ta odvisen od naših naporov za boljše gospodarjenje. V vseh temeljnih organizacijah in v Skupnih dejavnostih moramo sprejeti tudi podrobne ukrepe za znižanje posameznih vrst stroškov.

J. Hren

Odmeki iz javne razprave

Od 26. maja do 11. junija letos je bila v vseh temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti javna razprava o spremembah samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka.

Osrednja sprememba omenjenega sporazuma je nova metodologija vrednotenja zahtevnosti del (VZD). Javna razprava o delovnem osnutku nove metodologije je bila že v drugi polovici leta 1981. Takrat so delavci dali nekatere bistvene pripombe, ki jih je obdelala strokovna komisija in jih tudi upoštevala pri izdelavi osnutka nove metodologije.

Glede na to, da so bile torej bistvene pripombe že na delovni osnutek in so bile le-te že upoštevane v razpravi na osnutek nove metodologije, zdaj ni bilo večjih pripomb. Strokovna komisija je delavskemu svetu delovne organizacije predlagala, da določenega dela teh pripomb ne bi upoštevali, saj bi se zaradi tega zopet preveč spremenil že na podlagi danih pripomb oblikovani novi sistem vrednotenja zahtevnosti del. Za ostale pripombe pa je strokovna komisija predlagala, da se jih upošteva pri oblikovanju predloga. Takšno stališče komisije je sprejel

tudi delavski svet delovne organizacije pri določitvi predloga.

Tudi na osnutek drugih sprememb omenjenega sporazuma v javni razpravi ni bilo bistvenih pripomb. Delavski svet delovne organizacije je na predlog komisije večino pripomb pri določitvi predloga upošteval.

V tem času je bila v temeljni organizaciji Prodaja razprava tudi o spremembah samoupravnega sporazuma o pridobivanju in razporejanju dohodka ter o delitvi sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo in sicer o prilogi št. 1 omenjenega sporazuma — o osebnih dohodkih delavcev, vezanih na obseg prodaje.

V razpravi na to spremembo ni bilo pripomb. Zanimiv je predlog, naj bi predlagani sistem za nagajevanje učinkovitosti delavcev, vezanih na obseg prodaje, veljal tudi za ostale delavce te temeljne organizacije. Ta predlog naj bi upoštevali pri izdelavi sistemov za učinkovitost vseh delavcev delovne organizacije.

Glede na to, da na omenjeno spremembo ni bilo pripomb, je osnutek pravzaprav postal predlog, o katerem so odločali delavci te temeljne organizacije.

A. Perčič

Razširjena seja konference Brestovega sindikata je predlagala referendum o VZD

Bitka za učinkovito proizvodnjo

NAŠA PROIZVODNJA V ZOŽENIH POGOJIH GOSPODARJENJA

Ko govorimo o proizvodnji v naslednjih mesecih, ne smemo mimo dejstva, da se bo znašla v veliko bolj zaostrenih razmerah kot je bila do sedaj. Ob manjših deviznih sredstvih bo prav gotovo prihajalo večkrat do motenj zaradi nepravčasne oskrbe z reprodromateriali. Vedeti moramo, da kljub bistvenemu zmanjšanju neposrednega uvoza še vedno rabimo precej deviznih sredstev zaradi pogojevanja dobav s plačilom v devizah tudi za domače blago. Pritiski na devize s te strani se bodo po vsej verjetnosti še povečali.

Kot je znano, bo razpolagalo združeno delo v prihodnje s 30 odstotki deviznih prilivov, ustvarjenih od izvoza izdelkov na konvertibilna tržišča. Najnovejši izračuni, izdelani na tej osnovi v naši delovni organizaciji, kažejo, da nam bo primarkovalo, tudi če bo izpolnjen plan izvoza, do konca leta še 33.000.000 deviznih dinarjev. Zato se bomo morali poleg neposrednega izvoza nujno posluževati manj ugodnih načinov za pridobivanje potrebnih deviz.

Proizvodnjo v drugem polletju so naše temeljne organizacije načrtoval v skladu s tem, da bo imel izvoz prednost. Prav tako je tudi proizvodnja za domači trg načrtovana tako, da bomo morali v prvi vrsti rabiti materiale, vezane na devize, ki so že na zalogi oziroma so zanje že angažirana devizna sredstva. Za domače tržišče bomo proizvajali izdelke v takih količinah, ki bodo tudi prodane in ne bodo povečevale zalog.

Ker je bil eden od ciljev temeljnih organizacij, da bi v drugem polletju naše proizvodne zmogljivosti čimbolj izkoristili, je v nekaterih temeljnih organizacijah dopolnjen proizvodni program z dodatnim izvozom. Na enakih izhodiščih pa so posamezne temeljne organizacije načrtoval tudi večjo proizvodnjo za kooperacijo.

Če na kratko pogledamo bistvene značilnosti prihodnje proizvodne usmeritve v posameznih temeljnih organizacijah, vidimo, da bo proizvodni program v Pohištvu spremenjen glede na letni plan v toliko, da bo zmanjšana proizvodnja Katarine WH in programa 3 x 3.

S tem bomo bistveno znižali potrebe po devizah za uvoz, hkrati pa so zagotovljene količine teh izdelkov (predvsem programa 3 x 3) na zalogi. Za domači trg bo v drugem polletju v proizvodnji program Maja, seveda v takšnih količinah, ki jih bo moč tudi prodati. Razen tega je predvidena tudi večja proizvodnja za izvoz in za interno kooperacijo.

S takšnim proizvodnim programom bodo proizvodne zmogljivosti v glavnem zapolnjene, vrednostno pa proizvodnja ne bo na ravni letnega plana. Vso to proizvodnjo pa bo potrebno glede na predvidene motnje v

oskrbi obvladovati z različnimi organizacijskimi in stalnimi ukrepi.

Zaradi manjših možnosti za normalno oskrbo z reprodromaterialom bo po vsej verjetnosti prihajalo do motenj tudi v proizvodnji temeljne organizacije Tapetništvo. Proizvodnja v tej temeljni organizaciji je vezana predvsem na prodajo doma. Dolgoročne možnosti za proizvodnjo bo morala temeljna organizacija zato iskati skupaj s temeljnima organizacijama Pohištvo in Jelka, katerim tapetniški izdelki pomenijo kompletiranje njihove ponudbe.

Na teh osnovah bi moralo Tapetništvo pokrivati tudi del naših potreb po devizah. Druge rešitve, ki so dolgoročne, pa bi morala naša proizvodnja oblaženih garnitur iskati s povezovanjem in preusmerjanjem dela svojih zmogljivosti z enakimi ali sorodnimi dejavnostmi izven delovne organizacije. Na teh osnovah bi si morala ta temeljna organizacija zagotavljati tudi preostali del potrebnih deviznih sredstev. Zelo pomembna bosta pri obvladovanju prihodnjih težav tudi hitro kompletiranje ter proizvodnja takšnih izdelkov, ki bodo šli v prodajo.

Za proizvodnjo in prodajo negorljivih plošč v drugem polletju so osnove že v sanacijskem programu Mineralke v ukrepih, ki jih bomo morali po potrebi sprejemati v naslednjem obdobju, bo treba spoštovati cilj, da nam zaloge negorljivih plošč ne bodo naraščale. Zelo obvezujoč je v drugem polletju izvoz tega izdelka, saj do sedaj nismo na letni dinamiki prodaje.

V Iverki morajo biti prizadevanja usmerjena predvsem v čim večjo proizvodnjo. Proizvodnjo oplemenitenih ivernih plošč za domače porabnike moramo vezati izključno na združevanje potrebnih deviz, sicer bomo morali proizvodnjo uskladiti predvsem za naše notranje potrebe. Ponovno mora ta temeljna organizacija temeljito pretehtati letošnji remont z vidika časa, stroškov in organizacije, saj bo pomenil za temeljno in za delovno organizacijo velik izpad proizvodnje.

V Jelki bo nosilni program za domači trg v drugem polletju program Miha. Proizvodnja tega izdelka mora biti usklajena s

tem, kako ga bo trg sprejemal. Za lažje obvladovanje proizvodnih težav pri zahtevnejši površinski obdelavi programa Miha, bo Jelka pomagala temeljna organizacija Pohištvo. Izdelki jedilnic B-2 in B-3 bodo v proizvodnji samo v takšnih količinah, ki bodo zagotavljale sprotno prodajo zalog. Za morebitno pomanjkljivo zasedenost proizvodnih zmogljivosti pa bo morala Jelka vključiti tudi izdelke za izvoz.

Temeljna organizacija Gaber ima dobršen del proizvodnje v drugem polletju zasedene z izvoznimi izdelki. Obenem pa bo morala proizvodnja izpolnjevati obveznosti tudi za sprotno prodajo na domačem trgu. Zato je predvidena tudi kooperacija s temeljnima organizacijama Pohištvo in Masiva pri izdelkih za domači trg in za izvoz.

Zelo odgovorna naloga pred proizvodnjo je spoštovanje dobavnih rokov, kar bo prav gotovo zahtevalo različne organizacijske in druge ukrepe v proizvodnji.

V temeljni organizaciji Masiva je poleg proizvodnje za izvoz predvidena tudi večja proizvodnja polizdelkov za druge temeljne organizacije. Za preostale proizvodne zmogljivosti pa bosta morala v prihodnje Prodaja in Masiva bolj usklajevati količine, ki jih bo mogoče prodati tudi na domačem trgu.

V Žagalnici bodo proizvodne zmogljivosti končnih izdelkov izkoriščene z izdelki za izvoz in za interno kooperacijo. Iz nanižanih proizvodnih usmeritev prav gotovo izvirajo tudi odgovorne in velike obveznosti temeljne organizacije Prodaja, saj je v ukrepih predvideno tudi bistveno zmanjšanje zalog gotovih izdelkov do konca tega leta.

Prav od zmanjšanja zalog izdelkov je v prihodnje v marsičem odvisno, kako bo z oskrbo naše proizvodnje. Zato mora temeljna organizacija Prodaja takoj vsestransko proučiti strategijo prodaje in sprejeti vse potrebne ukrepe, da bo sprejete obveznosti izpolnila.

V tem prispevku so nanašane nekatera glavna izhodišča ukrepov za proizvodnjo v zoženih pogojih. To pa ni dovolj; zato so z ukrepi vse temeljne organizacije in Skupne dejavnosti zadolžene, da izhajajoč iz neposrednih razmer v vsakem okolju izdelajo še podrobnejše naloge, kako bodo v posameznih primerih kar najbolj učinkovito reševale sedanje in prihodnje težave. Osnovno vodilo pri tem pa nam morata biti znižanje stroškov na vseh področjih našega dela ter bitka za večjo proizvodnjo.

D. Mazij

Novo iz Brestove proizvodnje — program MAJA

Z vso odločnostjo se moramo upreti pojavom formalizma ali celo uveljavljanja skupinsko-lastniških interesov in drugih oblik izigravanja in nespoštovanja samoupravnega dogovarjanja in sporazumevanja. Z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami moramo stalno sodelovati pri oblikovanju smernic in stališč za delo delegacij. Še posebej je treba dosledno uveljavljati to prakso za delegate in delegacije v ZZB in to od združenja naprej. Aktivnost ZZB pri razvijanju političnega sistema mora biti zato predvsem v delovanju znotraj delegatskega sistema.

S takšnim delovanjem bomo prispevali k podružbljanju politike, k odpravljanju forumskega dela, proti pojavom birokratizma in h krepitvi javnega, kolektivnega dela in odgovornosti, skratka, k demokratizaciji političnega odločanja.

Iz stališč VI. volilne skupščine ZZB NOV Slovenije

Kako je z našimi stroški?

ANALIZA STROŠKOV PO TEMELJNIH ORGANIZACIJAH

V prvem trimesečju so štiri Brestove temeljne organizacije zaključile poslovanje z negativnim finančnim rezultatom. Stanje se ni izboljšalo niti v aprilu; zato so bile v vseh temeljnih organizacijah napravljene analize stroškov, da bi ob njih ugotovili vzroke za slabe rezultate.

Analize so v ospredje postavile predvsem naslednje ugotovitve:

1. Hitrejša naraščanje cen surovin in reprodromaterialov od cen končnih proizvodov. V planu smo predvidevali 15 do 20 odstotno povečanje cen surovin in reprodromaterialov ter okrog deset odstotno povečanje cen končnih izdelkov. Tako smo že v planu predvideli razhajanje med naraščanjem vhodnih in izhodnih cen.

V resnici pa so bila ta gibanja v prvem trimesečju še mnogo bolj neugodna. Medtem ko so dejanske cene surovin in reprodromaterialov v povprečju v februarju in marcu že dosegle, neke pa celo presegle planske cene, pa smo uspeli cene končnih izdelkov povečati šele v marcu. To pomeni, da smo čez vse prvo trimesečje prodajali po starih, nižjih cenah, zaradi daljših rokov odpreme pa je bilo tudi v aprilu veliko izdelkov odpredanih po nižjih cenah.

2. Spremenjeni obračun amortizacije. V letu 1982 je začel veljati nov zakon o amortizaciji, ki skupaj z revalorizacijo osnovnih sredstev povečuje sredstva amortizacije.

Amortizacija, ki je sestavni del porabljenih sredstev, se je po novem zakonu skoraj podvojila, kar seveda neposredno znižuje dohodek in povečuje slab finančni rezultat.

3. Večji stroški za porabljeno energijo. Zaradi zimskih mesecev je bilo v prvem trimesečju porabljene mnogo več energije bodisi za ogrevanje bodisi za proizvodni proces.

Ker pa so ti stroški sezonskega značaja, bo boljša primerjava s planom mogoča šele ob polletju.

4. Na višino porabljenih sredstev v veliki meri vpliva tudi sistem vrednotenja zalog končnih proizvodov. Zaradi izredno težkega likvidnostnega položaja smo v Brestu prešli na minimalno vrednotenje zalog, ki ga zakon še dovoljuje, na vrednotenje samo po materialni osnovi. To pa pomeni, da je potrebo vse druge stroške, razen izdelavnega materiala, po katerem se vrednotijo zaloge, pokrivati v tistem obračunskem obdobju, v katerem tudi nastanejo.

Če je realizacija skladna s proizvodnjo, ta sistem vrednotenja ne vpliva na finančni rezultat. Če pa je realizacija manjša od proizvodnje, pa to pomeni, da je ob manjšem prihodku potrebno pokrivati veliko več stroškov kot pri vrednotenju zalog po lastni ceni.

5. Med stroški, ki so sestavni del dohodka, so velika odstopanja predvsem pri obrestih za kredite. Po izdelavi plana se je povečala obrestna mera za kredite na 16 odstotkov. Poleg tega pa so se povečale tudi stopnje za zamudne obresti. Ob visoki stopnji zadolženosti ter nerednem odplačevanju zapadlih obveznosti zaradi nelikvidnosti je potem razumljivo, da so obresti postale pomembna postavka, ki zmanjšuje ostanek dohodka.

To so torej poglavitne ugotovitve o rasti stroškov. Jih je pa še cela vrsta, med njimi tudi takšnih, na katere lahko neposredno vplivamo. O tem pa kdaj drugič.

J. Korošec

Še ena možnost za postavitve programa 3 x 3

V glavnem pod povprečjem

Več razlogov je, zaradi katerih je težko govoriti o neki globlji analizi trimesečnih rezultatov gospodarjenja in s tem o zanesljivi podlagi za oceno uspešnosti poslovanja ali celo uresničevanja dogovorjene razvojne politike v tem letu. Zlasti vplivajo na letošnje finančne rezultate spremembe in dopolnitve zakona o amortizaciji osnovnih sredstev. Ker pa je ta vpliv enako prisoten v vseh delovnih organizacijah, bomo primerjavo naredili le med nekaterimi in brez primerjave z enakim obdobjem preteklega leta.

Primerjavo lahko opravimo le za prvo trimesečje, ker imamo za slovensko lesno industrijo na voljo le te podatke. Nekaj osnovnih podatkov (kazalcev poslovanja) je prikazanih v tabeli. Za primerjavo so izbrane delovne organizacije, ki so sorodne Brestu, ali pa z njim v tesnejši povezavi (regijska povezanost).

Kljub temu pa ne moremo govoriti o popolni primerljivosti med omenjenimi delovnimi organizacijami, saj sta njihova organiziranost in notranja sestava različni. Različno je število temeljnih organizacij v sestavi delovne organizacije, temeljne organizacije pa opravljajo različno dejavnost. Strukturni delež posameznih dejavnosti v okviru delovnih organizacij in uspešnost oziroma neuspešnost posameznih temeljnih organizacij pa v veliki meri vplivajo tudi na uspešnost celotne delovne organizacije.

Že osnovni kazalec — **dohodek na delavca** nam veliko pove. Brest ima za 24,6 odstotka nižji dohodek na delavca kot je povprečje slovenske lesne industrije. To pomeni, da je imel Brest sorazmerno veliko porabljenih sredstev glede na ustvarjeni celotni prihodek. Vzroke za to lahko iščemo v naslednjem:

— V manjšem znižanju zaloga gotovih proizvodov kot smo predvideli s planom (za 15,6 %).

— V hitrejši rasti cen reprov materialov in surovin kot pa so rasle cene naših izdelkov.

— V strukturi prodaje, kar pomeni, da smo v tem času v pretežni meri prodajali izdelke programov, ki se v proizvodnji že iztekajo in so dohodkovno slabši. Manj pa smo prodajali izdelke novih programov, na katerih temelji letni plan.

— V sistemu vrednotenja zaloga, kar negativno vpliva na dohodek, če je proizvodnja na zalogo.

— In ne nazadnje nove amortizacijske stopnje in revalorizacija osnovnih sredstev.

Pri tem kazalcu moramo ugotoviti tudi to, da imajo le Alples, Marles in Javor večji dohodek na delavca kot je povprečje slovenske lesne industrije. Daleč najslabši je v tem pogledu Brest.

Za kazalec — **čisti dohodek na delavca**, ki nam pove, koliko dohodka na delavca je ostalo za razporeditev v okviru delovne organizacije, je v vseh obravnavanih delovnih organizacijah značilen velik padec. Posebno velik padec čistega dohodka je pri Lesonitu in tudi Meblu, saj je čisti dohodek na delavca več kot polovico manjši od dohodka na delavca. Tudi na Brestu je to razmerje slabše kot je povprečje lesne industrije. Z gotovostjo lahko trdimo, da je to predvsem posledica visokih obresti za kredite, saj so vse ostale obveznosti

iz dohodka približno enake za vse delovne organizacije.

V povezavi s temi kazalci lahko obravnavamo tudi kazalec **izguba na delavca**. Že na prvi pogled je videti, da so vse omenjene organizacije, razen Alplesa in Javorja, prvo trimesečje zaključile z izgubo. Zelo veliko izgubo na delavca je imel Lesonit, prav tako tudi Savinja in Brest. V vseh teh delovnih organizacijah, ki so imele izgubo, razen v Marlesu, je izguba na delavca večja od povprečja lesne industrije. Iz vsega tega si upam trditi, da je gospodarjenje in pridobivanje dohodka v lesni industriji izredno težko.

Na to vsekakor vpliva tudi povečan izvoz, saj je v strukturi celotnega prihodka prišlo do večje spremembe. Delež izvoza v celotnem prihodu se je glede na enako lansko obdobje povečal od 12,3 na 17,2 odstotka, v slovenskem gospodarstvu pa od 7 na 8,4 odstotka. Prav tako se je povečal delež lesne industrije glede na enako obdobje preteklega leta v izvozu slovenskega gospodarstva od 7,5 na 8,6 odstotka. Seveda ti podatki niso tako izraziti, če primerjamo letošnje trimesečne izvozne rezultate z lanskimi za vse leto, saj je v tem obdobju delež izvoza v celotnem prihodu porasel le od 16,3 na 17,2 odstotka.

Tudi kazalec **rentabilnosti — dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi** kaže precej slabe rezultate. Pove nam, koliko dohodka smo ustvarili na enoto vloženih sredstev ali obratno, s kakšnimi sredstvi smo dosegli enoto dohodka. Zelo sta pod povprečjem lesne industrije Lesonit in Meblo, pa tudi vse ostale obravnavane delovne organizacije so pod povprečjem lesne industrije, razen Marlesa, ki je nad povprečjem in Javorja, ki je prav na povprečju.

V vseh obravnavanih delovnih organizacijah so slabi tudi kazalci **akumulacije**, saj so v vseh, razen v Marlesu, pod povprečjem lesne industrije. To je značilno za akumulacijo na delavca, ki je izredno nizka, predvsem v Lesonitu in Brestu, pa tudi za akumulacijo v razmerju s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi.

Rezultat poslovne uspešnosti so tudi **osebni dohodki in skupna poraba**. Iz podatkov v tabeli je videti, da so prav zaradi tega tudi povprečni neto osebni dohodki na delavca v vseh obravnavanih delovnih organizacijah, razen v Alplesu in Marlesu, nižji od povprečja lesne industrije. Nižji od Bresta pa so le v Lesonitu in Javorju.

V primerjavi s slovenskim povprečjem, ki je v prvem letošnjem trimesečju znašalo 12.847

dinarjev, pa lahko ugotovimo, da je povprečje lesne industrije v absolutnem znesku za 1.207 dinarjev nižje od slovenskega povprečja. To je posledica nizkega dohodka (slabih rezultatov poslovanja), obenem pa moramo uresničevati družbeno usmeritev razporejanja dohodka ter soodvisnost osebnih dohodkov od ustvarjenega dohodka in deleža izvoza v celotnem prihodu.

To je le nekaj ugotovitev, ki jih lahko razberemo iz podatkov. Na poslovanje pa vpliva cel sklop med seboj različnih ali povezanih dejavnikov, vendar vseh v tem sestavku ni bilo moč upoštevati.

Iz vseh teh primerjav in ugotovitev pa vendarle lahko zaključimo, da je slabše rezultate poslovanja od naše delovne organizacije v prvem trimesečju dosegel le Lesonit, čeprav so rezultati vseh obravnavanih delovnih organizacij sorazmerno skomni, kot so skromni rezultati celotne lesne industrije.

Prav tako lahko ponovimo

Za silvestrovo je ujma razkrila skladišče žaganega lesa v TOZD Žagalnica. Zdaj ga obnavljajo.

ugotovitev, ki je bila zapisana že ob analizi podatkov iz zaključnih računov za leto 1981, da prvenstvo v lesni industriji prevzemajo delovne organizacije, ki se v času recesije hitreje prilagajajo trgu.

Tega so sposobne tudi nekatere temeljne organizacije v okvi-

ru večjih delovnih organizacij, vendar se njihovi rezultati izničijo ob slabših rezultatih drugih temeljnih organizacij. V večjih delovnih organizacijah pa je opaziti, da so nihanja v uspešnosti poslovanja mnogo manj opazna kot v manjših delovnih organizacijah.

M. Siraj

Iz drugih lesarskih kolektivov

V **KLI Logatec** so odprli dva nova obrata in sicer sekalnico ter mehanizirano lesno skladišče. Prva naložba je veljala 10 milijonov dinarjev, medtem ko se vrednost druge suče okrog 35 milijonov dinarjev. V novi sekalnici predelujejo lesne odpadke in iveri, ki jih bodo v Brestu in Meblu uporabljali za izdelavo plošč. V mehanizirani lesni skladišču pa je lupilnica za odstranjevanje lubja s hlodov. Doslej so to opravljali gozdarji ročno. V prihodnje bodo lubje izsuševali in ga uporabljali z energetskega obrata kot vir energije.

Litijsko **MIZARSTVO** je na osnovi sporazuma z Medexom izpeljalo skupno naložbo v vrednosti nekaj čez štiri milijone dinarjev, s katero je preusmerilo svojo proizvodnjo. Doslej so poleg stavbnega pohištva in notranje opreme izdelovali le standardne panje. Prvotno proizvodnjo so panje na mesec so že podvojili, razvoj čebelarstva pa jim ponuja še nove možnosti.

Proizvodnja v **SAVINJINI** novi parketarni je uspešno stekla, saj mesečni proizvodni načrt 3300 kvadratnih metrov presega. Med kupci je kljub višjim cenam dovolj zanimanja, dobro pa kaže tudi za izvoz na zahodni trg; polovico proizvodnje namreč namreč izvažati, predvsem v Italijo, Švico in Avstrijo.

ALPLES in **LESNINA** sta sklenila samoupravni sporazum o poslovno tehničnem sodelovanju v zvezi z Alplesovo proizvodnjo lesnih strojev. Da bi še bolj razvili to proizvodnjo, je potreben nakup dveh strojev (horizontalni vrtnalo-rezkalni stroj in koordinatni stroj za razrez materiala), za kar bo Lesnina prispevala pet milijonov dinarjev, obenem pa ji bo zagotovljena ekskluzivna prodaja strojev iz Alplesove proizvodnje.

SLOVENIJALE — trgovina je odprla nov razstavni prodajni prostor v Mariboru, kar je skladno z njenimi prizadevanji za širjenje maloprodajne mreže. Na približno 200 kvadratnih metrih lahko tako predstavijo širok program lesnega in gradbenega materiala.

Izmed novosti v **JAVOROVEM** proizvodnem programu velja izdvojiti tako imenovano sedlarско garnituro. Le-ta je nastala na pobudo tovarne usnja iz Šoštanja, ki prispeva usnjene dele, Javor pa izdeluje lesno ogrodje. Ta sistem sedežnega pohištva se-

stavlja polfotelji, fotelji, fotelji z naslonom za glavo, stolček, dvosed in trosed. Z njim si obe-tajo tudi izvozne posle. Proizvodno sodelovanje temelji na dohodkovni povezavi.

LIP Bled je skupaj z Jelovico, Gradisom in Brestom v organizaciji Slovenijalese nastopal na mednarodnem sejmu v Bagdadu, ki je bil namenjen predvsem stanovanjskemu in gradbenemu gospodarstvu v tej državi, tako da je bilo na njem razstavljenih zelo veliko stanovanjskih montažnih hiš. Na sejmu so slovenska podjetja predstavila dva tipa stanovanjskih hiš; eno je zgradil Gradis in opremil LIP Bled, drugo pa je postavila Jelovica, opremil pa Brest.

LESNINA letos ne načrtuje nobene nove naložbe, ker so dovoljene le naložbe v izvozno usmerjeno proizvodnjo in v prodajne enote v tujini. Kljub temu pa bo intenzivno nadaljevala s pripravo naložb, predvsem v gradbeno-servisni center v Ljubljani, prodajni center v Mariboru in skladišče pohištva v Lak-taših pri Banja Luki. Realno pričakujejo, da bodo kljub omejitvam že letos pričeli z naložbo v Ljubljani in sicer v celoti z lastnimi in združenimi sredstvi.

V **HOJI** so za dve svoji temeljni organizaciji nabavili novo žagarsko opremo. Opremo za svoji

dve žagalnici so kupili v Sovjetski zvezi. Velja 215.000 obračunskih dolarjev, od tega 80 odstotkov na petletni kredit po 7 odstotni obrestni meri. Za to vrednost so nabavili dva dovorna verižna transporterja za dovoz hlodov, dva prekladalca hlodov, dva polnojarmeriška vozčka, dva polnojarmeriška, dva odzvalna vzdolžna transporterja za prizme, devet vzdolžnih povratnih transporterjev, dva prečna transporterja za deske in nekaj rezervnih delov. Obe rekonstrukciji sta v glavnem že končani.

V **MEBLU** posvečajo posebno pozornost tudi razvijanju ustvarjalnega dela — inventivni dejavnosti. Da bi jo čim bolj pospešili, organizirajo tako imenovane »mesece inovacij«. V dveh takšnih mesecih je bilo iz šestih njegovih temeljnih organizacij prijavljenih kar 67 tehničnih izboljšav in koristnih predlogov.

JELOVICA ima težave z izvozom stavbnega pohištva. Že dalj časa trajajoča recesija v zahodnoevropskih državah je namreč prekinila že navezane stike s trgovci in gradbeniki. Sedaj si prizadevajo, da bi s svojim izvozom prodrli predvsem na tržišča Bližnjega vzhoda in v Sovjetsko zvezo. Pri tem jih ovirajo tudi razlike v standardnih dimenzijah stavbnega pohištva po posameznih državah.

Za dan borca v Loško dolino

Letošnja osrednja prireditev v počastitev dneva borca v naši občini bo v Loški dolini in sicer 4. julija ob 9. uri. Tega dne bodo borcem Rakovške čete odkrili spominsko obeležje in sicer v kraju, kjer je bila pred štiridesetimi leti ustanovljena Rakovška četa, na Racni gori, blizu lovske kočice Urška.

Poleg preživelih borcev Rakovške čete bodo na svečanosti tudi borci VDV bataljona, Loškega odreda, borke tako imenovane ženske čete, mladinci pohodne enote, ki bodo ob dnevu borca hodili po poteh domičinskih enot občine Cerknica in enota mladincev iz krajevne skupnosti Loška dolina, ki bo zaključila pohod od spomenika do spominskih obeležij v NOB. Vabljeni pa so tudi borci drugih domičinskih enot in vsi občani.

V kulturnem programu bosta sodelovala moški pevski zbor DPD Svoboda in godba na pihala loške Kovinoplastike. Po odkritju spominskega obeležja bodo predvidoma ob 10. uri odprli šest kilometrov nove gozdne ceste od Smrekovcev do kočice Slemenke, ob 11. uri pa bo proslava pri lovski koči Slemenki. Lovska družina Lož — Stari trg praznuje namreč 36. obletnico svojega delovanja. Ob tej priložnosti bodo razvili svoj lovski prapor in podelili dolgoletnim zaslužnim članom lovske priznanja. Po proslavi pa bo tovariško srečanje.

Kljub temu, da organizator — posebni pripravljalni odbor pri krajevni konferenci SZDL Loška dolina — ne bo pošiljal posebnih vabil, pričakuje, da bo k odkritju spominskega obeležja prišlo mnogo borcev in aktivistov, ki so bili med NOB na tem predelu Notranjske, pa tudi mladina in občani, zlasti iz loške doline in cerkniške doline ter iz Loškega potoka.

S. Berglez

Delovna organizacija	DOHODEK delavca		DOHODEK povpr. up. sredstva		ČISTI dohodek delavca	OD in sk. porabe delavca	Povpr. mesečni neto OD delavca		AK/povpr. upor. posl.	sred. AK del.	Povpr. up. osnov. sred. del.	Izgube na delavca
	v din	%	v din	din			din	%				
Brest	77.961	6	44.358	52.149	11.422	1	6.942	462.899	20.540			
Meblo	95.207	5	45.819	50.269	11.443	—	7.747	572.180	12.196			
Marles	105.670	14	67.244	54.967	12.079	3	19.107	235.434	3.871			
Alpes	112.193	7	68.534	57.834	12.684	1	10.700	488.899	—			
Savinja	94.440	8	47.161	52.073	11.579	1	13.355	342.940	25.133			
Lesonit	97.119	4	40.988	53.234	11.149	—	5.641	1.074.970	45.353			
Javor	105.273	9	66.191	53.491	11.279	1	12.700	420.924	—			
Povpr. slov. les. indust.	103.131	9	64.328	52.510	11.640	2	18.973	397.331	7.529			

Osnovna izhodišča za letos

DELOVNA USMERITEV KONFERENCE OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATOV NA BRESTU

Letošnja letna konferenca Brestovih osnovnih sindikalnih organizacij je bila pripravljena s precejšnjo zamudo. Z zamudo objavljamo tudi njen letošnji delovni program. Kljub temu, da smo že konec junija, menimo, da je to umestno, saj predstavlja ta program vendarle enega izmed osnovnih izhodišč za letošnje delo naših osnovnih organizacij sindikatov.

Delovna usmeritev konference osnovnih organizacij sindikatov temelji na sklepih republiškega in zveznega kongresa zveze sindikatov ter na usmeritvah drugih družbenopolitičnih organizacij.

S tem programom želimo svoje delo uskladiti z delom občinskega sindikalnega sveta in osnovnih organizacij sindikatov v temeljnih organizacijah s ciljem, da bi pri uresničevanju stališč in sklepov sodelovalo čim več delavcev.

1. Na vseh ravneh bomo še naprej sodelovali pri utrjevanju samoupravnega položaja delavcev. Vsa vprašanja bomo obravnavali sproti in si prizadevali, da bi odstranili slabosti v dosedanjem delu. Tesneje bomo sodelovali z delegacijami v samoupravnih interesnih skupnostih in ocenjevali njihovo delo na sestankih osnovnih organizacij.

2. Prizadevali si bomo, da se letos v naši delovni organizaciji uveljavi enoten sistem nagrajevanja, pri čemer bo treba upoštevati načela delitve po delu in rezultatih dela. To terjajo tudi sklepi II. konference sindikatov ter sprejeti družbeni dogovor o skupnih osnovah in merilih za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Vse to naj bi prispevalo k večji produktivnosti dela, s tem pa tudi k rasti dohodka.

Tudi v letu 1982 si moramo prizadevati, da ob analizah gospodarjenja posebej ocenimo uresničevanje dogovora o družbenem razporejanju dohodka in čistega dohodka.

3. Prizadevati si bomo morali za uresničevanje družbeno ekonomskega položaja delavcev pri uveljavljanju zakona o združenem delu.

4. V sindikatih moramo spremljati uresničevanje politike zaposlovanja in razporejanja delavcev na posamezna dela oziroma naloge. Pri tem bomo morali upoštevati smernice, ki so nakazane v občinski resoluciji o predvideni stopnji rasti zaposlovanja. Prizadevati si bomo morali za zmanjševanje nadurnega dela in dela po pogodbah, ki bi nam tako zmanjševalo možno-

sti za zaposlovanje štipendistov. Zavzemali se bomo tudi za utrjevanje delovne discipline in smotrnejšo izrabo delovnega časa.

5. Skladno z delovno usmeritvijo občinskega sindikalnega sveta si bomo v naših osnovnih organizacijah prizadevali za uresničevanje zakona o zdravstvenem varstvu in zakona o družbenem varstvu otrok. Osnovne organizacije bodo nosilke enotne evidence o ugotavljanju socialnega položaja delavcev in njihovih družin. Sodelovati bomo morali tudi v razpravah o republiškem zakonu s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

6. Pomembna področja našega dela je tudi izobraževanje. Prizadevali si bomo, da bo ta sistem v celoti zaživel, obenem pa spremljali tudi rezultate. V osnovnih organizacijah tistih temeljnih organizacij, ki so zadolžene za izvajanje proizvodnega dela, bodo morali ocenjevati tudi delo inštruktorjev in skrbeti za primerno povezanost med učenci in združenim delom.

Se naprej si bomo prizadevali za razvoj izobraževanja iz dela in ob delu.

Stroj za razrez folije

Delavcem Tapetništva novica ne bo nova, saj imajo priložnost videti koristnost stroja za razrez folije vsak dan pri svojem delu. Za vse ostale pa bo spoznanje, da je moč tudi z domačim znanjem lahko veliko prispevati k lažjemu delu, morda spodbuda za razmišljanje.

Tapetniške izdelke pakiramo v PVC folijo, ki jo dobimo v roli in jo je treba razrezati na želene formate. To delo so delavci prej opravljali ročno in sicer tako, da so rolo razvili in s škarkami razrezovali na formate. Porodila se je zamisel o strojnem razrezu. V tujini imajo takšne stroje, vendar ne ustrezajo našim potrebam, pa še zelo dragi so.

Oddelek mehanične delavnice je po ideji in zasnovi svojega vodje Slavka Znidaršiča izdelal stroj, z elektroniko pa ga je sinhroniziral v pravilno delovanje Janko Mišič, obratni električar. Stroj je izdelan tako, da deluje ročno ali avtomatsko.

S tem smo dobili delovni pripomoček, ki nam ustreza. Letno smo prihranili povprečno 900 delovnih ur in 2 odstotka materiala na račun točnosti razreza. Na osnovi dobrih rezultatov prvega stroja smo se odločili za izdelavo še enega, ki ga uporabljamo za razrez dakrona. S tem je dodatno prihranjenih 800 delovnih ur na leto in prihranek materiala.

Idejo za izdelavo stroja smo ponudili razvojnemu oddelku Bresta, ki jo razvija naprej in pripravlja za serijsko izdelovanje v okviru strojegradnje na Brestu.

Na področju inovacij smo doslej storili premalo. Zato bomo morali skrbeti, da se ta dejavnost okrepi, inovatorjem pa zagotovijo primerni pogoji za delo.

7. Pri našem delu moramo posvetiti posebno pozornost družbeno političnemu usposabljanju članov, še posebej tistih, ki v osnovnih organizacijah aktivno delujejo.

8. Na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite si moramo prizadevati za krepitev podružbljanja in izvajanja nalog iz te dejavnosti. Osnovne organizacije se bodo morale vključevati v vse akcije, ki bodo v zvezi s tem zastavljene v posameznih temeljnih organizacijah.

Skrbeti bodo morale za vključevanje članov v akcijo NNNP, izvajanje družbene samozaščite v praksi, obveščanje delavcev o nalogah na tem področju in izobraževanje članov, ki delajo na tem področju.

9. Na področju obveščanja bodo morale osnovne organizacije spremljati delo odbora za obveščanje ter sodelovati z njim. V ta namen bo treba spodbujati delo članov in jih vsestransko podpirati. Poleg tega bodo morale spremljati tudi druge oblike obveščanja, pri tem pa še zlasti skrbeti za to, da bodo informacije pravočasne in razumljive.

10. Sindikati v temeljnih organizacijah se bodo morali začeti ukvarjati tudi s podružbljanjem kulture. Potrebno bo pretehtati možne oblike za približanje kulturnih dobrin delavcem in zato tesneje sodelovati z občinsko

Iz TOZD MASIVA — stol SUHA (za izvoz)

zvezo kulturnih organizacij in z drugimi nosilci nalog s tega področja.

11. Nosilci akcij za rekreacijo in oddih delavcev so izvršni odbori osnovnih organizacij. Izvršni odbor konference mora delovati v smislu vsklajevanja in reševanja splošnih vprašanj, ki zadevajo vse temeljne organizacije.

Športno aktivnost delavcev je treba podpirati tudi v prihodnje. Zato bomo skrbeli za tekmovanja znotraj delovne organizacije, pa tudi za sodelovanje na tistih tekmovanjih, ki bodo organizirana za lesno industrijo. Krog šport-

nih prireditev pa bo vsekakor potrebno še razširiti.

Oddih delavcev je v okviru delovne organizacije sicer delno že rešen, vendar si bomo tudi v prihodnje prizadevali za širjenje počitniških kapacitet.

12. Prav gotovo se bodo med letom pojavile tudi druge naloge, ki jih bomo morali razreševati v sodelovanju z organi upravljanja. Sem sodijo predvsem obravnave periodičnih in zaključnih računov, spremembe in dopolnitve samoupravnih splošnih aktov, dejavnosti ob sprejemanju novih in podobno.

Za večji izvoz

PRIZADEVANJA ZA IZVOZ V TOZD MASIVA

Omejevanje potrošniških kreditov, pa tudi padanje realnih osebnih dohodkov povzročata upadanje kupne moči prebivalstva, kar se izraža pri nakupih trajnejših potrošniških dobrin.

Zaradi nastalih težav v prodaji na domačem tržišču, pri uvozu repromateriala, pa tudi zadolžitvah v tujini si je potrebno kar najbolj prizadevati za čimvečji izvoz in pridobitev prepotrebnih deviznih sredstev.

Glede na tako zastavljene naloge se je potrebno že pri samih možnih ponudbah lotiti obravnav in izdelav vseh kalkulacij, pa tudi številnih vzorcev, ki jih zahtevajo kupci.

Pri izdelavi vzorcev so tudi težave, saj kupec zahteva kratke roke za njihovo izdelavo, stalno ima dodatne zahteve glede konstrukcije, oblike in površinske obdelave.

Vse to zahteva večkratno popravljanje vzorcev, kar še bolj obremenjuje zmogljivosti naše vzorčne delavnice. Zaradi ome-

njenih težav tehnologi prizadevno sodelujejo pri izdelavi vzorcev, saj s svojim popoldanskim delom v modelni delavnici omogočajo pravočasno izdelavo vzorcev, ki so še kako potrebni za pridobitev posameznih naročil.

Težave se pojavljajo tudi pri izpolnjevanju že sklenjenih naročil, saj zahtevajo kupci kratke dobavne roke, serije izdelkov so majhne, težave so pri sušenju lesa in tako naprej.

Zaradi potreb v proizvodnji je bilo v preteklem mesecu organizirano tudi popoldansko delo režijskih delavcev v strojnem oddelku, s čimer smo pospešili izdelavo izvoznih proizvodov in pravočasno dobavo v okviru dogovorjenih rokov.

Glede na to, da so se pogoji gospodarjenja bistveno spremenili, bo potrebno v prihodnje podobna prizadevanja še okrepiti, saj bomo le tako nemotno poslovali ter zagotovili prepotrebne devize nam in našemu gospodarstvu.

V. Jerič

Skupščina sodi, da ostaja ohranjanje, razvijanje in prenašanje tradicij NOB in socialistične revolucije ter njihovo podružbljanje tudi v bodoče ena najpomembnejših nalog ZZB. Izročila in vrednote NOB in socialistične revolucije morajo biti vtakane v vso našo družbeno prakso in imeti polno veljavo pri razvijanju socialističnega samoupravljanja, krepitvi bratstva in enotnosti, varovanju naše neodvisnosti in suverenosti, v prizadevanjih za mir in širjenje neuvrščene politike. Prenašanje in razvijanje izročil in vrednot NOB in socialistične revolucije mora ustrezati sedanjim stopnjam našega družbenega razvoja, biti mora takšno, da bo predvsem mla- dim krepilo domoljubno in socialistično zavest, plemenitilo njihove medčloveške odnose in vplivalo na njihov odnos do dela. Za te cilje naj bi se še bolj kot doslej zavzela skupna fronta SZDL in zlasti mladina.

Iz stališč VI. volilne skupščine ZZB NOV Slovenije

Eno izmed nešteti podob našega jezera

NAŠI LJUDJE

— Si kaj videl Igorja? — Bom Igorja vprašal. — Igor je naročil, da... — To bi bil moral urediti Igor, pa je najbrž pozabil.

Takšni in podobni stavki so v Gabru vsakdanji. Ni si težko predstavljati, koda imam v mislih — našega Igorja Gornika, vodjo proizvodnje, ki ga sicer verjetno poznaajo vsi Brestovi delavci.

Nemirnega duha je, vedno v pogonu, kot bi temu lahko rekli. Odpeta delovna halja ga komaj dohaja in spominja na Šubičevega svetega Jurja na konju; počasnega koraka ne pozna. Ždaj je tu, čez pet minut ga sploh več ne najdeš, zatem pa znova od nekod privihra s šopom papirjev in papirčkov v roki, za dodatnimi pa še stika po žepih. Za vsakogar, ki ga sreča, ima naročilo, vprašanje ali odgovor. Njegov stol v pisarni je običajno prazen, saj mu je štabovski način dela tuj. Ugodneje se počuti tam, kjer delo neposredno teče.

Ja, pa funkcije? Nabral si jih je kot berač mraza. V celi vrsti samoupravnih organov sodeluje, od manj pomembnih komisij do predsednika Brestove skupščine — delavskega sveta delovne organizacije. Kljub velikemu obsegu odgovornega dela in stiske s časom je poln vedrine in vedno nasmejanega obraza, ki kot nalezljiva bolezen delujeta na vsako skupino, v kateri se Igor znajde. O, pa tudi silno resen zna biti, če je v določeni okoliščini to potrebno. Sicer pa, danes tako pogostega jadikovanja o preobčutljivosti dela ne prizna. Pravi, da se da vse narediti, če sta človeka volja in hotenje.

Kaj pravi Igor o svojem delu v temeljni organizaciji?

»Odgovoren sem za izpolnjevanje proizvodnega plana; to sta pač naša obveza in zakon, od tega je odvisno naše življenje. Razumljivo pa je, da je njegovo izpolnjevanje prav toliko kot od mene odvisno od mojih sodelav-

cev oziroma vsega kolektiva. Vsi skupaj se trudimo, da v danih pogojih napravimo kar največ. Zadovoljen sem s sodelavci in se med seboj lepo razumemo. No, občasno pride tudi do besednih prask, kar pa nikomur ne štejem v zlo.

Tudi kolektiv kot celota je zdrav in se da z njim lepo sodelovati. Je pa nekaj posameznikov, ki so vedno v opoziciji do vsake odločitve. Takim ljudem noben sistem in nobena ureditev nista pogodu. Najraje kot opravljivke gledajo čez plot in kritizirajo vse, kar ni zraslo na njihovem zelniku. Ničesar pa ne storijo za boljše in uspešnejše delo. To so pač rojeni godrnjavniki, kakršne ima vsak kolektiv.

Tudi sicer lahko povem, da se nekaj, na srečo zelo malo delavcev, nikakor ne more ali noče prilagoditi in razumeti sedanjih težkih gospodarskih razmer. Takim člani kolektiva, če to so in če bodo to želeli ostati, bodo morali krepko spremeniti svoj odnos do dela in ciljev kolektiva, sicer jih bo kolektiv izločil, ker ne bo dopustil, da bi bil v svojih naporih ogrožen. Predvsem v sedanjih in tudi v prihodnjih naporih za izvoz bo prišel odnos do dela močno do izraza in s tem naša prilagodljivost in podrejanje razmeram. Vse kaže, da je našemu sorazmerno lagodnemu obnašanju za vedno odzvonilo.

Tudi kar zadeva naše samoupravno življenje in delo delegatov bomo morali marsikaj spremeniti. Sem namreč pristaš učinkovitega samoupravnega urejanja odnosov, vendar pa velik nasprotnik sestankovanja, ki se je pri nas tako razbohotilo. Ne morem mimo poklicnih diskutantov, ki na najrazličnejših sestankih mlatijo prazno slamo in ponavljajo že oguljene fraze, pri tem pa vsem prisotnim jemljejo čas, ki je v razvitem svetu, v katerega težimo tudi mi, že dolgo silno dragocena prvina.

Cilj naših delegatov mora biti, da vprašanja in pojave dobro spoznajo, se o njih s sodelavci pogovorijo ter zavzamejo ustrezna stališča in na sejah oblikujejo sklepe. In kot najpomembnejše pri tem, da tvorimo sodelujejo pri uresničevanju sklepov, ne pa — kot je naša pogosta razvada, da se za nekaj dogovorimo, pozneje pa delamo vsak po svoje kot nam trenutno najbolj ustreza.

Pa zasebno življenje? Kljub obilici delovnih dolžnosti in študiju ob delu si je Igor uspel ustvariti tudi družino. Še dobro, da se priprave za to običajno »urejajo« v času, ko stroji mirujejo in so tudi večerne seje že končane.

Zaradi zavzetega dela v tovarni, v kateri, kot sam pravi, je z dušo in telesom, in zaradi vsestranskega družbenopolitičnega delovanja je nedvomno prizadeta tudi njegova družina. Vendar, kot pove, to z razumevanjem sprejema.

Se bi lahko govorila, saj so Igorju znana vsa področja življenja. Delo in izkušnje iz njega ter občutljiv odnos so mu izpilili pogled na svet in na medsebojne odnose, katerih temelj je pošteno in ustvarjalno delo.

F. Mlakar

Pravnik odgovarja

Vprašanje:

Tokrat se vprašanje nanaša na delo ob nedeljah. Glasi se: ali pripada delavcem, ki varujejo premoženje temeljne organizacije (vrtarji), za delo na dan nedelje dodatek osebnega dohodka, ali pa se jim takšno delo šteje kot prerazporeditev delovnega časa glede na to, da imajo drugače razporejen delovni čas kot ostali delavci.

Odgovor:

Delavci, ki varujejo premoženje temeljne organizacije, opravljajo svoj delo praviloma kontinuirano brez prekinitve tudi ob koncu tedna in tako opravljajo svoje delo tudi ob nedeljah.

Zako o delovnih razmerjih in samoupravnih sporazumih o delovnih razmerjih določata, da mora biti delavcu, ki dela na dan tedenskega počitka, zagotovljen takšen počitek na kakšen drug dan in sicer praviloma v naslednjem tednu. Iz teh določil in iz dejstva, da omenjeni delavci praviloma stalno delajo ob nedeljah, izhaja, da se njihovo delo na dan nedelje ne more šteti kot prerazporeditev delovnega časa. Tako imajo ti delavci za delo na dan nedelje pravico do dodatka osebnega dohodka in sicer v skladu z določili samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka.

A. Perčič

Kongres vse bliže

PREDKONGRESNE PRIPRAVE

SINDIKATA V NAŠI OBČINI

X. kongres zveze sindikatov Slovenije bo prav gotovo dal poseben poudarek sedanjim zaostrenim pogojem za gospodarjenje in s tem v zvezi tudi odgovornosti sindikalnih organizacij. Pri razreševanju sedanjih, zlasti pa prihodnjih poti za zagotavljanje nemotenih procesov v proizvodnji, bodo imele osnovne organizacije, skupaj z vodilnimi delavci v posameznih temeljnih organizacijah, pomembno in odgovorno vlogo. Prav od njihove prizadevnosti bo v marsičem odvisen uspeh prihodnjega gospodarjenja.

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je sprejelo program predkongresne dejavnosti. Za njeno izvedbo je zadolženih

šest delovnih skupin, ki bodo morale, čeprav smo v času dopustovanja, pripraviti ugotovitve, ki bodo izvirale iz sedanjega stanja po posameznih področjih. Vse ugotovitve, zlasti pa ustvarjalne predloge delovnih skupin, bomo posredovali v javno razpravo po posameznih kolektivih in kasneje ob sklicu vseh predsednikov osnovnih organizacij in konferenc dodali še morebitne neposredne prispevke.

Tako pripravljeno gradivo bo obravnaval tudi občinski sindikalni svet, ki bo oblikoval svojo oceno in predlog, da gradivo posredujemo kongresni pisarni kot prispevek predkongresne dejavnosti v naši občini.

F. Urbas

Zakaj smo takšni?

NERAZUMLJIVO — ODZIVA ZA MLADINSKE DELOVNE AKCIJE NI

Aprila je občinska konferenca zveze socialistične mladine seznanila osnovne organizacije z letošnjimi mladinskimi delovnimi akcijami. 16. do 25. junija bo predvidoma lokalna delovna akcija v krajevni skupnosti Zluc — Cajnarje, od 1. do 28. avgusta pa o tretja izmena zvezne delovne akcije »Vukovar '82«. Mladinci, ki so na zvezni akciji že bili in izpolnjujejo tudi dodatne razpisne pogoje, pa lahko gredo tudi na eno izmed mednarodnih delovnih akcij in sicer na Madžarskem, Češkoslovaškem ali v Tunisu.

Osnovne organizacije na Brestu so se zadeve takoj lotile. Pregledali smo, kaksne so možnosti oziroma koliko je zanimanja za delovne akcije. Pokazalo se je, da zanimanje je, da pa gospodarske razmere, v katerih smo, težko dopuščajo enomecni izostanek z dela. Glede na to, da je pomembna stekerna delovna ura, bi mladinci — delavci težko zapustili delo.

Zato se je koordinacijski svet odločil, da se pogovorimo s študenti in predlagamo, naj nam pomagajo tako, da se namesto obvezne prakse v delovni organizaciji udeležijo mladinskih delovnih akcij. V sodelovanju s kadrovske službe smo organizirali sestanek študentov. Od 50 povabljenih je nanj prišlo 58 mladincev. Seznanili smo jih z akcijami, s časom posameznih akcij, s pogoji za udeležbo in seveda s tem, da se jim mladinska delovna akcija šteje kot obvezna praksa, prav tako pa jim pripada tudi nagrada, ki bi jo v delovni organizaciji sicer prejeli.

Odziv je bil zelo slab. Ni nas presenetilo število, pač pa splošna nepripravljenost teh mladincev, da bi se odločili za nekoliko zahtevnejše in odgovornejše opravljanje prakse, saj tako radi pravimo: »to so vzorni, delavni, aktivni, skratka, dobri mladinci«. Kje so?

Dali smo jim možnost, da se pogovorijo doma in se morda

skupaj s starši laže odločijo za mladinsko delovno akcijo. Prijavili so se štirje študenti, eden pa izpolnjuje tudi pogoje za mednarodno delovno akcijo. Pet torej. Brest pa naj bi dal v origade 16 mladincev. Kako?

Kljub številnim prizadevanjem, da bi zadevo izpeljali in zorili zadostno število brigadirjev, uspeha ni. Porajajo se številna vprašanja: so akcije vabljive, dovolj pojasnjene? So njihovi cilji vedno oosezeni? Je morda kriva oddaljenost, da se teze odločamo?

Smo v položaju, ki se ravno ne poda velikosti naše delovne organizacije, številu mladinc, ki delajo v njej oziroma so z njo tako ali drugače povezani. Delavci težko pogrešamo, študenti se raje odločajo za prakso in prosto popoldne, medtem ko študentje previdno molčijo. Ali lahko rečemo: »Ne moremo vam dati brigadirjev!« Mladinci iz temeljnih organizacij so pripravljeni na to, da gredo, to pa je tudi vse, kar lanko naredimo. Odločitev o tem, ali v brigado smejo ali ne, pa ostaja odprta.

Namen teh akcij je ohranjanje in poglobljanje bratstva in enotnosti, je oblika izobraževanja, je življenjska in delovna preizkušnja, je ena od možnosti, da mladi pogledajo čez »domači zid« in spoznajo, kako živijo drugje, spoznajo nove kraje, nove ljudi, nove običaje...

V. Šega

Učinkovitejše varstvo pri delu

METODOLOGIJA ZA PREGLEDOVANJE IN PREIZKUŠANJE DELOVNIH PRIPRAV IN NAPRAV

Pred kratkim so Brestove temeljne organizacije Masiva, Žagalnica in Gaber dobile metodologijo za pregledovanje in preizkušanje delovnih priprav in naprav, ki jo je preizkusil in potrdil republiški inšpektor dela. Metodologijo je izdelala služba za varstvo pri delu.

Zakon o varstvu pri delu določa, da mora delovna organizacija skrbeti za občasno pregledovanje in preizkušanje delovnih priprav in naprav na mehaniziran pogon. Osnovni namen teh določil je:

— da se ugotovi, ali je z varstvenimi ukrepi in normativi zagotovljeno varno delo, zlasti kar zadeva varnost pred poškodbami, ki jih utegnejo povzročiti posamezni deli delovne priprave in naprave, ter varnost pred električnim tokom;

— da se zagotovi uporabo samo takšnih delovnih priprav in naprav, ki ustrezajo predpisom o varstvu pri delu in ki zagotavljajo delavcem varno delo;

— da se ugotovi in odpravi vzroke nevarnega dela in da se izloči iz uporabe za varno delo neustrezne delovne priprave in naprave, če z ustreznimi varstvenimi ukrepi ni moč odpraviti iz njih izvirajoče nevarnosti za zdravje in življenje delavcev.

Zakon o varstvu pri delu določa, da sme pregledovati in preizkušati delovne priprave in naprave pooblaščen delovna organizacija (zavodi, inštituti), ki ima poslovni predmet raziskovanje, izvajanje in pospeševanje varstva pri delu, ki ima ustrezno pooblastilo republiškega sekretariata za delo in ki ima tudi pre-

izkušeno in potrjeno metodologijo za pregledovanje.

Zakon o varstvu pri delu daje pravico do pregledovanja in preizkušanja delovnih priprav in naprav tudi delovnim organizacijam, ki imajo delovne naprave in priprave, izdelane in potrjene ustrezno metodologijo za pregledovanje in preizkušanje ter za to ustrezno strokovno usposobljene delavce in opremo. Metodologijo potrdi republiški inšpektorat za delo.

Vse omenjene pogoje za preizkušanje in pregledovanje sedaj izpolnjuje tudi BREST.

S tem bo zapolnjena vrzel v celovitejšem izvajanju varstva pri delu, saj bomo lahko sproti odpravljali nastale pomanjkljivosti, predvsem pa slabo varnostno stanje delovnih priprav in naprav, kar neposredno vpliva tudi na število poškodb pri delu. Poleg tega tudi ne bo dolgotrajnega čakanja za pregled pooblaščenih ustanov, pa tudi dodatnih stroškov.

Seveda pa bo potrebno kljub lastni in potrjeni metodologiji nekatere meritve in preizkušanja še vedno prepustiti pooblaščenim organizacijam — zavodom in ustreznim inšpekcijam; predvsem zahtevnejše, ki zahtevajo uporabo sodobnejših aparaturn in tistih, ki so podvrženi inšpekcijski kontroli.

V. Jerič

Prvi naši dopustniki so kljub vsemu zadovoljni

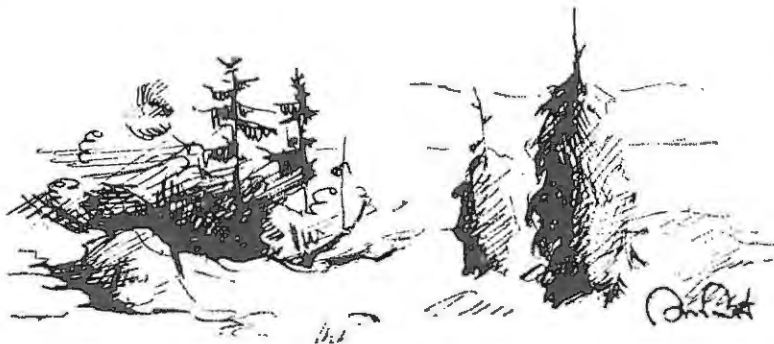
Razvrednotena zamisel

OB JUNJSKI LIKOVNI RAZSTAVI V BRESTOVEM SALONU POHIŠTVA

Lep junijski večer. Nova otvoritev likovne razstave v cerkniškem salonu pohištva. Občinstva skorajda ni. V glavnem le razstavljalci (pa še ti ne vsi) in njihovi sorodniki ali bližnji znan- ci.

Precej po uradnem času za začetek otvoritve zaigra magnetofon nekaj modernega. Nekaj

kovnih razstavah v našem salo- nu, ki bi imele prodajno-propa- gandni učinek, predvsem pa po- živile kulturno življenje v na- šem kraju, ki je bilo, in je še, sila medlo. In res je bila spo- četka vsaka razstava resničen kulturni dogodek, ki je odmeval tudi v širšem prostoru. Spom- nimo se razstav Perka, Doreta Klemenčiča-Maja, Puntarja, To- neta Svetine... Spomnimo se iz- rednih kulturnih programov in tehničnih razmišljanj ob otvorit- vah.

»Otvoritev« likovne razstave

deklet se neubranjeno zviha v rit- mičnem plesu. Slab posnetek iz diska? Še dvojje glasbenih točk (ganljivo, kako otrok prepeva podoknico!). Vse skupaj brez smisla in vsebine. Nikogar, ki bi vsaj v nekaj stavkih predstavil razstavljalce in povedal nekaj spodbudnih besed.

Razstavljalci pa je sedem mla- dih Brestovih delavcev — zagna- nih ljubiteljev likovne umetno- sti. Naj jih vsaj ob tej prilož- nosti predstavimo z imeni (nji- hova dela ste lahko — če ste jih — videli v salonu): Valerija Jerič, Bojan Klančar, France Ko- rošec, Cveto Malnar, Slavko Mikše, Franci Modic, Vanda Šega.

Ob koncu »otvoritve« grenak priokus.

Pred nekako desetimi leti se je rodila zamisel o stalnih li-

Saj ne gre le za imena, gre za doživetje. Ali ni predstavitev sedmih domačih, samorastlih lju- biteljev likovne umetnosti doži- vetje, obogatitev naše domače, notranjske kulture? Priložnost, ki je nismo znali izkoristiti, pri- bližati najbolj neposredno ustvarjalnost delavcem in obča- nom.

Tudi Meblo je nekako istočas- no prišel z likovnimi razstava- mi. Danes je skoraj vsaka nji- hova — dogodek v slovenski li- kovni kulturi, naša pa nima od- meva niti doma.

Vsekakor bi se moral organi- zator nad vsem tem, zlasti pa o prihodnjem programu, resno za- misliti; pa ne le zamisliti...

B. Levec

M. KABAJ
CERKNIŠKO JEZERO IN OKOLICA

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

To mi je dalo veselje in pogum, da sem zlezel v vsako luknjo, kjer sem katero našel. Omeniti je vred- no tudi jamo pod cesto. Vhod je lep in pripraven. Hodiš kakih 70 metrov, ko dosežeš do majhne, zelo ozke odprtine, ki pa je malo kvišku dostopna približno dva metra. Zle- zel sem vanjo ter šel še kakih dvaj- set metrov dalje in dospel do brez- na in zlezel vanj do dvajset metrov globoko. Ker pa nisem opazil nič posebnega in nobenega drugega vhoda, sem se vrnil.

Tudi ta jama je krasna. Ima ve- liko lepih kapnikov, posebno je pa lep steber, ki je okoli deset me-etrov visok in okrašen z drugimi stranskimi kapniki.

Naj omenim še to. Takoj, ko sem to poročal časnikom in posebno našim domačim ljudem, se je o tem veliko govorilo in pisalo. Celo sve- toval sem nekaterim možem, da bi ceste nekoliko popravili, namreč do jam, in tudi v jami sami napra- vili brez nevarnosti dostopen vhod. Seveda je ostalo vse, kakor je bilo.

Zgodilo se je pa, česar gotovo nisem pričakoval. Misleč, da hodijo ljudje k meni samo zaradi znanstve-

nega namena in zanimanja, sem jim pridno kazal jame — a glej, po pre- tetku nekaj mesecev so bili lepi kapniki, ki so bili kar najlepši njih okras, odbiti in odneseni — baje na cerkniške krasne vrtove in v druge kraje. Nekateri so celo ostali od- biti na tleh, ker jih dotični kulturo- nosec ni mogel spraviti ven iz ja- me. To se je zgodilo žalibog pri nas v Cerknici.

Zato pa mislim, da je umestno, ako ponovim lepe besede g. Pavla Kunaverja iz njegovega spisa Kra- ški svet in njegovi pojavi, ki se glasi: Na posebnosti kraških poja- vov, posebno podzemskih jam naj bi bila ponosna vsaka občina, ki jih ima. Z majhnimi stroški naj bi omogočila dostop in v svojem okra- ju skrbela za kažipote, na postajah pa za reklamo, saj bi se vse to z obiskom tujcev izplačalo.

Raznesel bi se tudi še bolj glas o lepoti naše domovine, saj je na svetu malo držav, ki bi imele toliko prekrasnih alpskih, kraških in mor- skih pokrajin. Obiskovalci podzem- skih jam pa naj se zavedajo, da je odbijanje kapnikov grd zločin na prirodi. Kakor čuteč planinec ne more mirnega srca trgati redkih

planinskih cvetic, tako ni mogoče mislečemu jamarju odbiti kapnika. Pomislimo le, da se kapnik debeli in raste neskončno počasi in da pretečejo stotisočletja, preden zr- ste s tal in stropa gozdič belih kamenih stebričev.

Pod Starim gradom imajo Cerk- ničanje krasno jamo.

Vodna zadruga, ki jo je vladni svetnih župnek leta 1920—1921 ustanovil za regulacijo in osušenje jezera, je vhod vanjo in kamin v notranjščini razstrelila in razširila. Tako je sedaj dostop v to krasno votlino popolnoma omogočen. Glo- boko pod obokom se sliši šumenje vode. Dokazalo se je, da je na tem kraju najgloblji odtok. To je posebne važnosti za odvajanje niz- ke jezerske vode.

Z raziskovanjem notranjščine te jame in nadaljnega toka podzemel- skega rova se bo še nadaljevalo.

Naš Kras ima pod površjem mno- go krasnih hramov, ki so večinoma nepreiskani ali pa zanemarjeni in pozabljeni.

Vredno je omeniti Križno in Mrz- lo jamo, ki je komaj pol ure hoda od mesta Loža pod Križno goro, kjer stoji na vrhu romarska cerkev, sedaj pa že laže dostopna po novi cesti iz Grahovega na Žirovnico, Lipenj in Goričico-Šteberk. Mrzla gora se imenuje zato, ker je njena notranja toplota baje vedno za 5 do 6 stopinj R nižja od zunanje.

Ta jama je ena največjih na Kranjskem. Od vhoda do zadnjega konca meri z ovinki 462 metrov, dolgot vseh potov in stez v njej pa znaša 1650 metrov. Jama ni ni- koli brez vode. Ob deževju naraste in jama je za nekaj časa nepristop- na. V njej je 120 metrov dolgo in 20 metrov široko jezero. Skozi njo pa teče potok, ki blizu vhoda po- nicuje v tla. Jama ne slovi zaradi

kapnikov, ki so sicer veliki, pa jih je malo, pač pa zaradi obilo nako- pičenih kosti medveda brlogarja. Pred vojno so izkopali nad 4000 kosti te zgodovinske živali in jih poslali v Ljubljano in na Dunaj za muzeje.

Nekaj posebnega je pa Škocijan- ska dolina, znamenita zaradi jam, predorov, posebno pa zaradi dveh prirodnih mostov. To dolino imenu- jejo nekateri tudi Rakovsko dolino, ki leži med Cerknico, Rakekom in Uncem ob Javorniku sredi gozda. Dolga je kakih 2500 metrov, široka 200 metrov in ima približno 50 hek- tarov površine. Iz Cerknice skozi vas Zelše po pašnikih in gozdu je do nje uro hoda. Bliže je z Ra- keka, z Unca pa vodi tja jako lepa graščinska pot.

Zlasti v poletnem času je ta do- lina podobna velikanskemu parku. Po gozdu se vije položna, večinoma ravno in lepo izpeljana pot. Ob njej so lepe senožeti in po dolini teče potok Rak. Ako je Cerkniško jezero polno, je Rak podoben reki, drugače pa se vidi le večinoma suha struga. Na tujca naredi pohod v to dolino jako prijeten in čaro- ben vtis. Škoda je le, da v vsej do-olini ni niti ene hiše. Poprej je bila sicer ena žaga in dve cerkvi kot božja pot, sedaj pa je videti še same razvaline.

Vkljub svoji prirodni krasoti je dolina premalo obiskovana in znana. Saj ni čuda, če pomislimo, da niti preiskovalec kraških jam, dr. A. Schmidl, ki je obiskal leta 1850 Škocijan, ni pri prvem obisku ni- česar slišal o vdrtinah pri izviru Rakovskega potoka in o drugem prirodnem mostu.

Ko so leta 1853 delali železnico od Rakeka proti Postojni, so želez- niški inženirji šele razširili med svet vest o teh prirodnih čudesih v Škocijanski dolini. Istega leta je

BRESTOVI upokojenci o brestu

Tokrat smo za to rubriko iz- brali znanega družbeno politič- nega delavca in borca NOV Fran- ca Kovača.

Pred sedmimi leti je bil upo- kojen kot vodja izmene v delov- ni enoti — žaga na Marofu v Starem trgu. S tem pa njegova dejavnost v družbeno političnem življenju ni popustila. Napor in tempo življenja in časa, v ka- terem živimo, tudi njemu ni- so prizanesli. Kmalu ga je sre- čala huda bolezen, toda z opti- mizmom in voljo jo je prema- gal in danes si je dokaj dobro opomogel. Živo ga zanimajo vprašanja današnjega časa.

»Spremljam težave, ki tarejo ne le Brest, ampak vso lesno industrijo. Se vedno smo preveč razdrobljeni in premalo dohod- kovno povezani. Najbolj pa me jezi, da moramo doma uporab- ljati devizna plačilna sredstva, svoj dinar pa sramotimo v tu- jini in s tem tudi svoj ponos. Prek sredstev javnega obvešča- nja je še vedno čutili preveč splošnosti in premalo konkret- nosti.

No, ne zanikam, da v zad- njem času nismo bolj konkretni in bolj odgovorni, saj so tudi rezultati vidnejši. Pred leti smo vsako ponujeno posojilo zgrabili z obema rokama, sedaj pa po- čenjammo to z več pametjo. Tudi delavci so sedaj veliko bolje ob- veščeni in imajo tako veliko več možnosti za odločanje.

(Nadaljevanje na 9. strani)

(Se bo nadaljevalo)

BRESTOV pred 10 leti GLASILO KOLEKTIVA

(Iz številke 57 — 30. junij 1972)

DRUŽBENI PROGRAM RAZVOJA OBČINE CERKNICA 1971—1975

Za Rakov Škocjan je izdelan idejni projekt za hotel B kategorije s 170 ležišči in 340 sedeži. Investicija bi znašala nad 20 milijonov din brez dodatnih turističnih in rekreativnih objektov. Zaradi visoke investicijske naložbe bi bila najprirodnejša navezava z nosilci turistično-gostinskega razvoja iz Postojne, ki izražajo pripravljenost za akcijo.

Projekt »Stalnejša ojezeritve Cerkniškega jezera« bo že letos pokazal rezultate, hkrati pa bodo letos v aprilu končani nadrobni zazidalni načrti za del zahodne obale Cerkniškega jezera. Do leta 1975 se predvideva zgraditev primerne gostinskega objekta, ureditev kopališča ter objektov za športno rekreativno dejavnost.

Za preureditev Gradu Snežnik so izdelali idejni načrt za gostinske kapacitete s 121 ležišči in 462 sedeži. Predvideno rekonstrukcijo je možno izvajati postopno, celotna investicija pa znaša okrog 25.000.000 din. K temu spada tudi ureditev celotnega kompleksa (88 ha), ki ima izredne pogoje za lovsko in turistično rekreacijo. Pridobiti je treba zunanjega interesenta za pristop k realizaciji projekta.

OSEBNI DOHODKI NA BRESTU

Težnje po povečanju osebnih dohodkov morajo biti usklajene z možnostmi, ker prihaja sicer do negativnega poslovnega učinka. V letošnjih prvih petih mesecih smo na Brestu povečali povprečne osebne dohodke na zaposlenega v primerjavi s povprečno izplačanimi osebnimi dohodki lani za 32 %. To povečanje predstavlja minimalno povečanje, ker ne vključuje življenjskih stroškov. Če upoštevamo, da so življenjski stroški letos v primerjavi z lanskim letom narasli za 16,2 %, potem je povečanje realnih osebnih dohodkov Bresta 15,8 %. Drugače povedano, delavci, zaposleni na Brestu, zaradi povečanja osebnih dohodkov lahko nakupijo za 15,8 % več dobrin kot za lansko plačo.

POTREBE PO NOVIH SKLADIŠČIH

S prehodom na lastni program so potrebe po skladiščnih prostorih večje. Razen Tovarne pohištva Cerknica, kjer je bilo zgrajenih nekaj tisoč kvadratnih metrov skladiščnih prostorov, so ostale tovarne brez njih. Zato so stalno v težavah s skladiščnim prostorom. Vsako najmanjše nihanje v odposiljanju blaga ali neskladja v proizvodnji takoj povzročajo težave v skladiščju in seveda tudi v proizvodnji. Kolikor bolj osvajamo lastni program, čemur pa se ne moremo odpovedati, toliko bolj se pojavljajo potrebe po skladiščnih prostorih.

III. LESARIADA 72 — BREST ZNOVA NAJBOLJŠI

Za nami je veliko doživetje, velika manifestacija množičnega športa, mladosti in prijateljstva — III. lesariada. Težko je že zdaj urediti vse vtise, vsa doživetja, vse tisto, kar je spremljalo to veliko tekmovanje, kakršnega Cerknica še ni imela priložnosti videti. Najbolj zgovoren odraz vsega, kar se je dogajalo ta dan in še celo vrsto dni prej, so bili utrjeni, a srečni obrazi organizatorjev, ko se je ta prireditev v poznih večernih urah iztekla. In iskrene zahvale in krepki stiski rok prijateljev iz vse Slovenije... Lepše ni moglo biti, so rekli, in to je bilo za Brest, za Cerknico veliko priznanje...

Da pa je bil tisti deževni večer še lepši, še bolj slavnosten, so prispevali naši športniki, ki so že drugič zapored poskrbeli za končno zmagovalce.

V sklepih oceni lahko zapišemo, da je letošnje zmagovalstvo še bolj imenitno kot lansko. Konkurenca je bila letos neprimerno hujša, saj je najmanj deset ekip resno računalo na prvo mesto. Odločila je spet izredna izenačenost vseh Brestovih ekip, predvsem pa borbenost in želja, da bi dostojno zastopali naše podjetje. Zato velja posebno priznanje slehernemu, ki si je po svojih močeh prizadeval za Brestove barve.

LETOŠNJI STANOVANJSKI KREDITI RAZDELJENI

Svet za kadre je 13. junija dokončno sklepal o razdelitvi kreditov za gradnjo stanovanj. Stooseminajstim prosilec je razdelil skupno 2,26 milijona dinarjev. Obe številki sta tako zgovorni, da ju ni treba komentirati. Na videz velika sredstva so prav gotovo majhna, če jih primerjamo s številom delavcev, med katere bodo razdeljena. Problem v zvezi s tem je še bolj očiten, če vemo, da so poleg tega organi upravljanja zaradi pomanjkanja sredstev zavrnili prošnje kar enaindvajsetim delavcem, od tega tri za nove gradnje, sedem za dograditve in enajst za adaptacije.

ZARJA V CERKNICI

V okviru izseljeniških srečanj v 1972. letu je v koledarju teh prireditev tudi 29. julij, ko bodo člani slovenskega pevskega zbora Zarja iz Clevelanda imeli v Cerknici koncert. Organizator je temeljna kulturna skupnost občine Cerknica.

Če bo vreme lepo, bo koncert v Cerknici — na igrišču pri osnovni šoli, kar bo še posebno doživetje za goste iz Amerike, pa tudi za številne Notranjce od Razdrtega, Vrhnike, Babnega polja in še dela Dolenjske. Če bo dež, bo koncert v kinodvorani v Cerknici.

Za varnost pešcev in kolesarjev

Organi za notranje zadeve beležijo vsako leto več prometnih nesreč, v katerih so udeleženi pešci, kolesarji in vozniki koles z motorjem. V času od 1. januarja do 30. aprila letos se je na cestah v Sloveniji dogodilo skupno 1676 (lani v enakem obdobju 1618) hudih prometnih nesreč. 205 prometnih nesreč so povzročili kolesarji in 109 pešci. V teh prometnih nezgodah je umrlo 136 oseb, od tega 59 pešcev in 18 kolesarjev, oziroma voznikov koles z motorjem. Telesno je bilo poškodovanih 2296 oseb, od tega 419 pešcev in 297 kolesarjev oziroma voznikov koles z motorjem.

Tako neugodne varnostne razmere v cestnem prometu, ki so prisotne že nekaj let, so narekvale spremembo zakona o varnosti cestnega prometa. Tudi v okviru letošnje akcije NNNP '82 načrtujemo posamezne dejavnosti, s pomočjo katerih bi ugotovljeno kritično stanje v cestnem prometu le nekoliko omilili in izboljšali.

Poglejmo nekaj novosti iz republiškega zakona o varnosti cestnega prometa:

— Pešci bodo morali po preteku dveh let od uveljavitve novega zakona (od 20. 2. 1984 dalje) nositi med hojo po cesti izven naseljenega kraja ponoči in ob zmanjšani vidljivosti ustrezna odsevna telesa. Otroci pa bodo morali nositi takšna odsevna telesa tudi med hojo v naseljenih krajih. Rumene rutice bodo morali nositi tudi otroci, ki obiskujejo malo šolo.

— Pešec ne sme prečkati vozišča izven prehoda za pešce na kraju, kjer je na vozišču dvoje ali več zaznamovanih prometnih pasov za vožnjo v isto smer.

— Če se vozila premikajo v koloni, mora pešec, preden stopi na zaznamovani prehod za pešce, kjer promet ni urejen s semaforom ali ga ne ureja miličnik, z dvigom roke nakazati svoj namen in sme stopiti na tak prehod šele, ko so se vozila ustavila.

— Otroci, mlajši od sedem let in otroci do štirinajstega leta starosti, ki se niso usposobili v šolah za samostojno vožnjo koles (niso dobili kolesarske izkaznice), smejo voziti kolo po cesti samo v spremstvu osebe, starejše od štirinajst let.

— Spremenjena so tudi določila, ki urejajo prevoz oseb na kolesu, kolesu z motorjem in motornem kolesu. Otroci do sedmega leta starosti se smejo voziti na vseh treh omenjenih vozilih le v posebej prirejenem sedežu. Osebe, starejše od sedmih let, se smejo voziti le na posebej predelanem kolesu. Na kolesu z motorjem in motornem kolesu se smejo voziti osebe, starejše od sedmih let, če ima vozilo sedež tudi za drugo osebo, ki pa mora sedeti tako, da vozilo okobali. Na prtljažniku motornega kolesa in kolesa z motorjem ni dovoljeno voziti oseb.

BRESTOVI UPOKOJENCI O BRESTU

Tudi borci smo na kongresu opozorili na vrsto neposrednih akcij. Prav je, da se na njem nismo ukvarjali sami s seboj, ampak se poglobili v naša bistvena vprašanja. To je dokaz, da ima zveza združenj borcev NOV Jugoslavije še vedno velik ugled in vpliv. To pa lahko rečemo tudi za borce v naši občini.

Za naprej pa želimo, da bi še bolj okrepili samoupravljanje in omogočili slehernemu delavcu in občani priti do spoznanja, da dela zase in družbo in v tej enotnosti vsi za njega. Ne rabimo nikakršne trde roke in centralizma, ampak svobodnega človeka, ki bo vedel kaj dela in kaj hoče.

Brestu pa želimo, da bi uspešno prebrodil težave in dosegel načrtovane cilje.

T. Obreza

Verjetno so delovni ljudje in občani že ugotovili večjo aktivnost milice pri nadzorovanju pešcev in kolesarjev, ki jo opravljajo predvsem ob večjih »prometnih konicah« in na najbolj nevarnih krajih. Delavci milice so se v preteklih letih nekoliko manj »ukvarjali« s pešci in kolesarji zaradi preobilice dela z motoriziranim prometom. Namen teh aktivnosti je samo eden: povečati varnost najbolj številnih udeležencev v prometu. To pa sovpada tudi z letošnjo akcijo NNNP.

Samozaščita pa taka...

Pogosto sicer pravimo, da je varnostno-politični položaj pri nas dober, ugotovitve varnostnih organov in inspekcij na posameznih področjih pa vendarle ne dovoljujejo nikakršnega samozadovoljstva. Prevečkrat se pokaže, da navkljub govorjenju in pisanju o družbeni samozaščiti in splošnem ljudskem odporu ljudje še vedno ne vedo natančno, kakšna je vloga posameznih sestavin znotraj tega, tudi za sindikat pomembnega področja.

Z gotovostjo lahko rečemo, da so osemdesetim odstotkom okvar, požarov, nesreč, in še bi naštevali, botrovali malomarnost, nepredvidnost in neizpolnjevanje delovnih dolžnosti oziroma nespoštovanje norm in pravil. Torej je družbena samozaščita tu padla na izpitu.

Za nas so posebej zanimivi in zaskrbljujoči podatki o stanju v organizacijah združenega dela. V posameznih preverjanjih so za dolžni na primer ugotovili, da tisti, ki so zadolženi za varovanje premoženja in objektov, to svoje delo često opravljajo nevestno in neodgovorno, odkrili so zaskrbljujoče veliko število poklicnih voznikov, ki so bili že v zgodnjih jutranjih urah pod vplivom alkohola. V organizacijah, ki se ukvarjajo s transportno dejavnostjo, so ugotovili, da je dohodek često pred varnostjo, da veliko preveč vozil ni tehnično brezhibnih, vozniki pa so preobremenjeni.

Ponekod so bile blagajne čez noč odklenjene, lahko vnetljive snovi so bile neustrezno uskladiščene, in še in še. Notranje kontrole kot da ni. Pa ne samo to. Ko so iskali krivice, se je vsa stvar čestokrat ustavila pri delavcih — tu pa nekaj ni v redu. Poslovodni organi in delovno zadolženi posamezniki za določena (v teh primerih pomembna) področja doslej — obveznostim ustrezno — za svoje (ne) izpolnjevanje niso tudi odgovarjali. Ali drugače: njihove (ne) krivde niso ugotavljali, torej osebne odgovornosti (razen ko je šlo za delavce) nismo dovolj uveljavili.

Marsikdo se je v nekaj zadnjih mesecih razjezil na miličnika, ki ga je s piščalko ali kako drugače usmeril na bližnji prehod za pešce, ali ustavil kolesarja ter ga povprašal po luči, zavorah ali kolesarski izkaznici, če je bil kolesar star med sedmimi in štirinajstimi leti. Zgodilo se je celo, da je občanka zabrusila miličniku, zakaj jo »sekira«, ker tako hodi že štirideset let, pa se ji ni nič zgodilo. Bilo pa je tudi nekaj primerov, ko so bili miličniki celo žaljeni.

Ne glede na to bodo miličniki svoje zakonite naloge opravljali tudi v prihodnje. V tistih primerih, ko vljudo opozorilo ne bo zaleglo, pa bodo morali včasih uporabiti tudi zakonito določilo — kazen. To tudi zato, da bi kar se da več najmanj zavarovanih udeležencev v prometu zavarovali pred pločevino. L. Špitalar

S tem pa je nujno treba prenehati, in tako bodo v prihodnje ukrepali tudi varnostni organi.

Ali so zaostreni pogoji poslovanja in gospodarjenja vzrok za lanskega povečanje (za desetine) gospodarskega kriminala, še ni povsem jasno, pomembno pa je, da smo v preteklosti preveč dopuščali ravnanje, ki ni bilo v mejah zakonskih predpisov in moralnih norm, je pa zagotavljalo poslovno uspešnost. Tako početje je bilo ponavadi kronano z uspehom, podira pa cel sistem odnosov in pravil v gospodarskem sistemu in je zaradi tega tudi družbeno škodljivo. Tudi tu se samozaščita ni izkazala, pa čeprav morebitnim višjim osebnim dohodkom navkljub.

Posebej bo treba — ob ne povsem jasnih prekinitev dela, strojelomih in širjenju nesamoupravnih predlogov za reševanje določene problematike — stvari malo bolj vzeti pod drobnogled, tudi zaradi suma, da gre za organizirano početje.

Kaj je še mogoče storiti? Zakaj bi na primer na tisoče prostovoljnih gasilcev samo gasilo požare, ko pa je mogoče tudi preventivno delovati in opozarjati na možne vzroke požarov!

In ne nazadnje: pozornost ob poslovnih stikih s tujci — kupcev in trgovcev vedno ne zanjajo samo poslovne strani ali lepote naše domovine — ki pozorno prisluhnejo vsem v zvezi s sedanjim gospodarskim in političnim položajem.

(Iz Informacij RS ZSS za obveščanje v združenem delu)

Tukaj naj bi bil nov dom upokojevcev

Trojna zmaga

NOV USPEH STRELSKE DRUŽINE BREST

Na strelišču strelske zveze Slovenije v Ljubljani je bilo konec maja že trinajsto množično nočno ekipno tekmovanje z vojaško puško. Tekmovanja so v počastitev DNEVA MLADOSTI. Pokrovitelj letošnjega tekmovanja je bil general podpolkovnik KLANJ-SČEK.

Na tekmovanju, ki se je pričelo ob 20.30 s častno serijo strel predstavnikov družbeno-političnih organizacij in trajalo do 23. ure, je sodelovalo 191 tričlanskih ekip. V vsaki ekipi je dobil strelca po pet svetlečih nabojev, ki jih je moral v eni minuti izstreliti v ekipno osvetljeno tarčo na oddaljenosti 300 metrov.

Strelci strelske družine BREST so vadili v nočnih pogojih, ki se bistveno razlikujejo od dnevnih. Ves trud se je bogato obrestoval, saj je strelska družina BREST zasedla vsa tri prva mesta. Dosedanji najhujši tekmeči

— OLIMPIJA in ELEKTRO pa so ostali brez vidnejših uvrstitev.

Rezultati:

1. Brest I. — 15 zadetkov — 88 krogov
2. Brest II. — 14 zadetkov — 80 krogov
3. Brest III. — 13 zadetkov — 72 krogov
4. Olimpija I. — 13 zadetkov — 69 krogov
5. Brest IV. — 13. zadetkov — 62 krogov
6. Brest V. — 12 zadetkov — 73 krogov
7. Brest VI. — 11 zadetkov — 67 krogov
8. Olimpija II. — 11 zadetkov — 64 krogov
9. Elektro I. — 11 zadetkov — 58 krogov
10. Elektro II. — 11 zadetkov — 47 krogov itd.

F. Mahne

Športni portreti

V tej številki vam predstavljamo Franca Levca, našega KAVELJCA, zaposlenega na samoupravni stanovanjski skupnosti v Cerknici.

— Kakšni so bili tvoji prvi stiki s športom in rekreacijo?

Po končani vojni, ko sem prišel v nižjo gimnazijo v Stari trg, smo predvsem telovadili. Telovadba mi ni nikoli »ležala«, bolj vnet sem bil za atletiko, predvsem za skok v daljavo. Skoki okrog šestih metrov mi niso delali posebnih težav. Po končani nižji gimnaziji sem prekinil s športnim delovanjem, ker so prišle na vrsto delovne brigade in študij na srednji šoli. Pozneje sem igral odbojko in bil nekaj časa predsednik in vaditelj v TVD Partizan v Košani.

Šele na »stara« leta, ko so na RTV v letu 1979 organizirali rekreativno dejavnost »brazde vzdržljivosti«, kjer so moški lahko pridobili priznanje KAVELJC, sem postal pozoren. Ugotovil sem, da bom z dolgoročno pripravo kos dokaj napornim nalogam, ki pa so porazdeljene čez vse leto.

— Kdaj si se vključil v akcijo RTV Ljubljana »brazde vzdržljivosti« in katere naloge moraš opraviti, da dobiš priznanje KAVELJC?

V začetku sem imel precej težav, saj moram za pridobitev priznanja preteči 42 kilometrov na smučeh v času zmagovalca, povečanem za 100 odstotkov, preteči 21 kilometrov v času zmagovalca, povečanem za 70 odstotkov, preteči 150 kilometrov s povprečno hitrostjo nad 20 kilometrov na uro, preplavati 2 kilometra v 70 minutah in povzpeti se na določeno goro, visoko nad 2000 metrov. Sedaj je postala rekreativna dejavnost del mojega življenja, priznanje pa bom letos dobil že tretjič.

Postal sem lažji za 10 kilogramov, okretnější, da ne govorim o osebnem počutju.

— Bil si tudi eden izmed prvih, ki so začeli kolesariti v naši občini, eden izmed ustanoviteljev kolesarskega kluba?

Priprave na tekmovanja ne morejo ostati neopažene. Predvsem kolesariti moraš po cesti. Pridružil se mi je nekaj ljubiteljev kolesarjenja in s pomočjo gradbenega podjetja Gradišče iz Cerknice smo v letu 1981 ustanovili kolesarski klub Gradišče, kateremu sem postal tudi predsednik.

Sedaj nas je že blizu 30, vendar je le polovica aktivnih. Vse več pa je zanimanja za kolesarjenje med mladino. V začetku smo pričakovali, da bodo ljudje številneje sodelovali na trmskih vožnjah, ki jih organiziramo v občini. Odziv je bil majhen predvsem iz delovnih kolektivov. Predvidevamo pa, da se bo kmalu povečal. Vsak, ki premaga začetniško bojazen in prekolesari v eni etapi sto ali več kilometrov in ko se udeleži primerne kolesarske maratona, na katerem prejme priznanje v obliki kolajne, postane vnet kolesar.

Navdušenje, ko je ekipa kolesarjev pred kratkim prinesla s kolesarjenja po Italiji in Jugoslaviji prvi pokal, se veča, tako da načrtujemo poleg udeležbe na nekaterih maratonih in trmskih akcijah tudi ekipno kolesarjenje po slovenskih cestah v dolžini tisoč kilometrov.

— Kaj pa zimska rekreacija?

V zimskem času večina Loške doline teče na smučeh. V tem

mandatnem obdobju sem tudi predsednik smučarskega kluba v Loški dolini, ki ima poleg tekaške sekcije še sekcijo za alpsko smučanje. Članov smučarskega kluba je nad 140, število pa se vsako leto veča.

— Tvoje prihodnje želje na področju športne rekreacije?

Zelim, da bi se v okviru občine lotili še bolj smotrne in uspešnejše organizacije rekreativne dejavnosti tudi v tistih disciplinah, za katere je sicer zanimanje, pa ni primerne nosilca organizacije.

— Koga predlagaš za naslednjega sogovornika?

Za naslednjega sogovornika predlagam Darka OZBOLTA.

Nekoliko zapoznalo: rally »stari veterani« v Cerknici

Filmi v juliju

1. 7. ob 20. uri — italijanski zabavni film POČITNIŠKE PUSTOLOVŠČINE
3. 7. ob 16. in 20. uri — hongkonški akcijski film SUPER PRIJEM.
4. 7. ob 16. uri in 5. 7. ob 20. uri — ameriški pustolovski film MOŽ IZ SAINT FERNANDA II.
4. 7. ob 20. uri — ameriška vojna drama RYANOVA HČI.
8. 7. ob 20. uri — italijanski akcijski film REKA VELIKEGA ALIGATORJA.
10. 7. ob 20. uri in 11. 7. ob 16. uri — ameriški western MASCEVANJE JOSEA WELSA.
11. 7. ob 20. uri — švedski erotični film LJUBEZEN NA VRTILJAKU.
12. 7. ob 20. uri — ameriška komedija PACIFIK BANANA.
15. 7. ob 20. uri — italijanski akcijski film UBIJALCI NA MOTORJIH.
17. 7. ob 20. uri in 18. 7. ob 16. uri — ameriška komedija SUPER VOHLJAC.
18. 7. ob 20. uri — ameriška drama TAKSIST.
19. 7. ob 20. uri — francoska drama KAJ SE DOGAJA, KO ODRASTEJO OTROCI.
22. 7. ob 16. in 20. uri — jugoslovanska komedija ŠESTA BRZINA.
23. 7. ob 20. uri — predpremiera najbolj gledanega filma, ki ga ne smete zamuditi — LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM.
24. 7. ob 20. uri in 25. 7. ob 16. uri — hongkonška karate komedija MISTER BU.
25. 7. ob 20. uri — ameriški akcijski film OKTAGON.
26. 7. ob 20. uri — avstralski pustolovski film BEG S PADALOM.
29. 7. ob 20. uri — ameriška kriminalna ČUDNA PRIČA ZLOČINA.
31. 7. ob 20. uri in 1. 8. ob 16. uri — italijanska komedija ZAKAJ SE VSE TO DOGAJA MENI?

Delavske športne igre

Končan je prvi del delavskih športnih iger v kegljanju, streljanju, balinanju, namiznem tenisu, košarki in malem nogometu.

Rezultati

KEGLJANJE moški

1. Kovinoplastika 1666
2. Kartonaža 1645
3. Brest 1624
4. SAP 1611
5. Gozdna 1589

KEGLJANJE ženske

1. Brest I. 639
2. Kovinoplastika 611
3. Brest II. 563

Posamezno

Moški

1. Gornik (Občina) 438
2. Založnik (Kartonaža) 437
3. Velišček (Brest) 435
4. Ožbolt (SAP) 429
5. Jenc (Kovinoplastika) 428

Ženske

1. Pokleka (Brest) 181
2. Urbas (Brest) 173
3. Bavec (KPL) 171
4. Krajc (KPL) 170
5. Janež (Brest) 168

BALINANJE

1. Brest TPC
2. Železnica
3. Brest Masiva
4. Postaja milice
5. Komunala

STRELJANJE

Moški

1. Gozdna 694
2. Brest I. 678
3. Kovinoplastika 613
4. Brest II. 569
5. Brest III. 566

Ženske

1. Brest 295
2. Občina 288

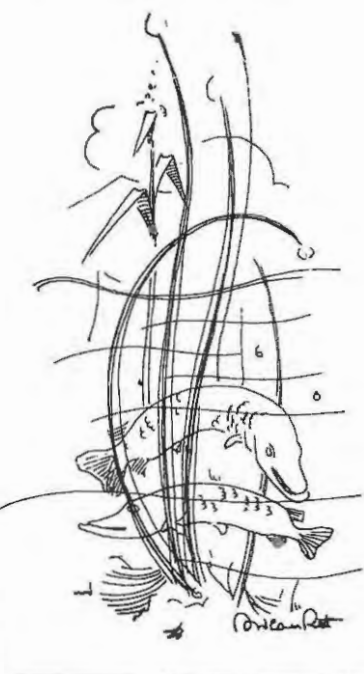
Posamezno streljanje

Moški

1. Istenič, GG 185
2. Zadnik, GG 181
3. Mahne, Brest 180
4. Kebe, Brest 174
5. Terzič, KPL 171

Ženske

1. Srnel, Brest 162
2. Mihelčič, Občina 124
3. Gornik, Brest 121
4. Svet, Brest 112
5. Furlan, Občina 92

BRESTOV OBZORNIK — glasilo delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC

Ureja uredniški odbor: Vojko HARMEL, Viktor JERIČ, Slavko KLANČAR, Srečo KNAP, Jože KOROŠEC, Darko LESAR, Božo LEVEC, Franc MLAKAR, Danilo MLINAR, Janez OPEKA in Franc TURŠIČ.

Foto: Jože ŠKRLJ

Odbor za obveščanje je družbeni organ upravljanja. Predsednik odbora: Anton PERČIČ.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).